

Edicions de la Direcció General d'Economia
Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
<http://econ-hisenda-innova.caib.es>

**Conjuntura econòmica
de les Illes Balears
Primer trimestre de 2003**

Conjuntura econòmica de les Illes Balears

Primer trimestre de 2003

**Direcció General d'Economia
Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
GOVERN DE LES ILLES BALEARS**

C/ Palau Reial, 17
07001 Palma
Illes Balears

Telèfon: **+34 971 176 072**
Fax: **+34 971 176 074**

**Principals indicadors econòmics
Primer trimestre de 2003**

	Zona euro	Espanya	Illes Balears
Producte interior brut (PIB)	0,8%	2,1%	0,6%
Taxa d'atur (EPA)	8,7%	11,4%	6,4% ¹
Inflació (setembre)	2,3%	3,8%	3,7%

1. Atur registrat

Conjuntura econòmica de les Illes Balears

Pàgina

1.	Internacional	4
2.	Unió Europea	6
3.	Espanya	7
4.	Illes Balears	10
4.1.	Sector agrari i pesquer	10
4.2.	Indústria i energia	11
4.3.	Construcció	14
4.4.	Serveis	15
	4.4.1. Comerç i banca	15
	4.4.2. Transport	16
	4.4.3. Turisme. Viatgers	16
	4.4.4. Turisme. Allotjament	17
	4.4.5. Turisme. Preus	20
	4.4.6. Turisme. Comparació amb altres destinacions competidores	22
4.5.	Consum i inversió	22
	4.5.1. Consum	22
	4.5.2. Inversió	23
	4.5.3. Crèdit i estalvi	24
4.6.	Preus	24
4.7.	Costs laborals	31
4.8.	Mercat de treball	30
5.	Mallorca	32
6.	Menorca	35
7.	Pitiüses	38
	Notes i abreviacions	41
	Agraïments	41

En el primer trimestre del 2003 l'economia internacional continuà amb l'alentiment que caracteritzà l'anterior trimestre, a més d'afegir-hi en aquest nou any les conseqüències del conflicte a l'Iraq. Els increments en el preu del petroli i la caiguda de la confiança dels consumidors han fet que les expectatives de recuperació es retardin.

- **Estats Units**

El creixement econòmic estimat dels Estats Units per al 2003 és del 2,4%, i superà el creixement del 2002 en un 0,1%.

En el primer trimestre de 2003, l'economia dels Estats Units continuà en el clima de desacceleració del trimestre precedent. El Producte interior brut, en taxa de variació interanual, cresqué un 2%, taxa superior a la del final del 2002, però sense arribar a créixer de manera suficient per registrar creació neta de llocs de feina. Això influí, juntament amb l'increment en el preu del petroli, a debilitar la confiança dels consumidors i de les empreses. El consum privat registrà la taxa de variació més baixa des del 1993, al temps que la inversió minvà un 2,5%.

Tot i així, l'economia nord-americana continuà mostrant-se a mig termini més dinàmica que l'europea i la japonesa.

La política fiscal expansiva, amb l'aprovació de generoses exempcions fiscals i l'augment de la despesa pública en defensa i seguretat ha incrementat el dèficit públic.

La política monetària de la Reserva Federal ha tingut també un caràcter expansiu, amb tipus d'interès reals negatius, encara que no fou suficient per reactivar l'economia, pel baix nivell de confiança dels consumidors, l'excés de capacitat de les empreses i l'alt endeutament en el conjunt del sector privat. El tipus d'interès a curt termini continuà en l'1,25%.

En aquest entorn, continuà el creixement en la inversió immobiliària, pels tipus d'interès baixos i el seu caràcter com a valor refugi davant de la manca d'atractiu dels valors borsaris.

Per altra banda, la depreciació del dòlar influí feblement a impulsar la demanda externa, en un context de creixement dèbil de les economies japonesa i europea.

Quant al mercat de treball, la taxa d'atur del trimestre fou del 5,8%, no varià gaire respecte del trimestre precedent. La productivitat del factor treball del primer trimestre de 2003 cresqué un 2,4% positiu, gràcies als processos de reajustament de les plantilles. Tot i així suposa un increment molt inferior al 4,1% registrat el trimestre anterior.

El preu del barril de petroli ha evolucionat de la mateixa manera que en el trimestre anterior, cosa que ha provocat que s'arribés a uns nivells màxims. Malgrat això, el preu del cru no ha assolit els nivells que es preveïen abans del conflicte a l'Iraq.

La taxa mitjana de variació en l'Índex de preus de consum en el primer trimestre se situà en el 2,9%, per sobre de l'1,3% que s'assolí un any abans.

- **Japó**

L'economia japonesa registrà en el primer trimestre de l'any una taxa de creixement similar a la de l'anterior, un 2,5%. Es preveu que el Producte interior brut en el conjunt del 2003 creixerà al voltant de l'1,5%, mentre que durant el 2002 ho féu un 0,3%.

El bon comportament econòmic és atribuïble en bona part al sector exterior, amb un creixement de les exportacions (11%), que encara que fos menor que l'any passat continua mostrant una taxa de variació superior al de les importacions (9,3%).

Pel que fa a la demanda interna, la despesa de les llars i les vendes detallistes continuaren minvant, com a conseqüència del procés deflacionari que s'inicià el 2000. Per altra banda l'aplicació de mesures fiscals expansives es veu dificultada per l'excessiu dèficit públic (7% del PIB).

L'excés d'endeutament de les empreses, juntament amb la deflació que fa que els crèdits esdevinguin més cars, ha provocat dificultats per moltes institucions de crèdit.

La taxa d'atur se situà en el 5,4% el primer trimestre de l'any, i mantingué el mateix percentatge del darrer any.

En aquest context, les perspectives de l'economia japonesa continuen sent molt incertes, atès que l'impuls difícilment arribarà de la mà de la demanda, tant interna com externa.

- **Iberoamèrica**

L'any 2003 va començar amb importants canvis polítics en dos dels principals països d'Amèrica Llatina, Brasil i Argentina.

Es temien dificultats al Brasil, després de l'elecció del candidat del Partit dels Treballadors Xosé Ignacio Lula da Silva, atès que el país ja té un deute públic que representa el 55% del PIB. Emperò els dubtes es dissiparen una vegada que el nou govern va mostrar un compromís amb l'austeritat fiscal i el control de la inflació.

L'Argentina també elegí nou president. La situació es recuperà respecte del darrer any, amb un increment de la inversió del 10% i del PIB del 3%.

Estimacions per al 2003 i perspectives per al 2004								
		PIB		Taxa d'atur		Inflació		Font
		2003	2004	2003	2004	2003	2004	
Estats Units	USA	2,4	2,5	6,0	6,2	1,9	1,5	CEur
Japó	NP	1,5	1,3	5,4	5,4	-1,0	-1,1	CEur
Unió Europea	UE	1,3	2,4	8,0	8,0	2,1	1,7	CEur
Dinamarca	DK	1,5	2,0	5,0	4,8	2,4	1,9	CEur
Regne Unit	UK	2,2	2,6	5,1	5,1	1,9	1,8	CEur
Suècia	S	1,4	2,7	5,3	5,3	2,5	1,8	CEur
Zona de l'euro	Z€	1,0	2,3	8,8	8,8	2,1	1,7	CEur
Alemanya	D	0,4	2,0	8,9	8,9	1,3	1,2	CEur
Àustria	A	1,2	2,0	4,5	4,4	1,8	1,8	CEur
Bèlgica	B	1,2	2,3	7,8	7,8	1,4	1,3	CEur
Espanya	E	2,0	3,0	11,6	11,4	3,2	2,7	CEur
Finlàndia	SF	2,2	2,9	9,4	9,3	1,7	1,5	CEur
França	F	1,1	2,3	9,2	9,1	1,9	1,5	CEur
Holanda	NL	0,5	1,7	4,2	5,1	2,7	1,5	CEur
Irlanda	IRL	3,3	4,5	5,6	5,6	4,2	3,2	CEur
Itàlia	I	1,0	2,1	9,1	8,8	2,4	1,9	CEur
Portugal	P	0,5	2,0	6,5	7,3	3,2	2,3	CEur
Futurs membres de la UE ¹	UE+10	3,1	4,0	15,3	14,7	2,7	3,3	CEur
Polònia	PL	2,5	3,7	20,6	20,0	1,1	2,3	CEur
República Txeca	CR	2,8	3,9	7,0	6,3	1,5	2,8	CEur
Hongria	H	3,7	4,1	6,2	6,0	5,0	4,5	CEur
Noruega	N	1,5	2,0					FMI
Rússia	R	4,0	3,5					FMI
Suïssa	CH	0,6	0,7					FMI

1. Estònia, Letònia, Lituània, Polònia, República Txeca, Eslovàquia, Eslovènia, Hongria, Xipre i Malta.
CEur: Comissió Europea. FMI: Fons Monetari Internacional.

2. Unió Europea

Principals indicadors internacionals i de la Unió Europea en el primer trimestre de 2002 i de 2003								
		PIB				Inflació		
		taxa interanual		Taxa d'atur		taxa interanual		
		1T2002	1T2003	1T2002	1T2003	1T2002	1T2003	Font
Estats Units	USA	1,4	2,0	5,6	5,8	1,3	2,9	BE
Japó	NP	-2,9	2,5	5,3	5,4	-1,4	-0,2	BE
Unió Europea	UE	0,5	1,0	7,5	8,0	2,4	2,2	BE
Regne Unit	UK	1,4	2,1	3,1	3,1	1,5	1,5	BE
Zona euro	Z€	0,4	0,8	8,2	8,7	2,5	2,3	BE
Alemanya ^a	D	-0,2	0,2	8,3	9,2	2,0	1,1	BE
França	F	0,8	1,1	8,6	9,0	2,3	2,3	BE
Itàlia	I	0,0	0,7	9,0		2,5	2,8	BE
Espanya	E	2,0	2,1	11,1	11,4	3,2	3,8	BE

a. Taxa d'atur harmonitzada amb la UE.

BE: Banc d'Espanya.

a.- Taxa de variació del període sobre el mateix període de l'any anterior.

b.- Taxa d'atur harmonitzada amb la UE.

- Regne Unit

El Regne Unit registrà una taxa de creixement del PIB del 2,1% en el primer trimestre, amb el que continuà sent, juntament amb Espanya, l'economia més dinàmica d'entre les grans de la Unió Europea.

La positiva evolució de l'economia del Regne Unit es degué a l'augment de les exportacions, i a la forta despesa pública; el comportament del consum privat disminuï lleugerament respecte del darrer trimestre però continuà sent positiu.

Les baixades en els tipus d'interès continuaren impulsant el sector de la construcció, que es mostrà com a sector refugi davant de les incerteses econòmiques de l'entorn internacional i del conflicte al Golf Pèrsic. Emperò aquestes mateixes condicions afectaren negativament al sector financer, que ha passat d'un creixement de l'1,1% en el darrer trimestre del 2002, a un 0,3% en el primer trimestre del 2003.

La taxa d'atur registrat, en percentatge sobre la població activa, restà estable en el 3,1%.

La inflació continua també estable en l'1,5%.

- Zona euro

El creixement de la zona euro en el primer trimestre de 2003 fou del 0,8% en taxa interanual, el que representa un 0,4% menys que el trimestre precedent.

Tot i així encara es possible certa recuperació durant el segon semestre de l'any, tota vegada que es recuperi la confiança. Aquesta recuperació emperó seria lenta, tenint en compte l'augment de l'atur i l'excés de capacitat de les empreses. Es preveu que el PIB de la Zona augmenti enguany un 1%, tot i esperant un augment de la taxa de creixement fins al 2,3% per el 2004.

Gràcies a la major flexibilitat en els contractes, especialment en el sector serveis, fou possible reduir horaris en lloc d'ocupació. També influí el fet de que les empreses esperaven que la desacceleració fos moderada.

Com a conseqüència, el consum privat tingué un comportament positiu amb una taxa de variació interanual de l'1,5%. Mentre el consum públic reduí el seu creixement del 2,5% el quart trimestre de 2002 a l'1,5% en el primer trimestre d'enguany.

Tot i la desacceleració, la taxa d'inflació minvà amb lentitud durant els primers tres mesos de l'any. L'alt preu del petroli i l'augment dels impost indirectes ha impedit que la inflació baixés més.

- Alemanya

La principal economia europea continua arrossegant les conseqüències de: la lentitud en l'aplicació de reformes estructurals que flexibilitzin l'estat de benestar; el finançament de la reunificació, que absorbeix entre el 3 i el 4% del PIB del país; i de la

necessitat de fer front a un endeutament públic excessiu segons el Pacte d'Estabilitat de la Unió Monetària Europea, principalment a causa de les dues raons anteriors.

En aquest context, la previsió de creixement per enguany del govern federal ha passat de ser de l'1,5% que es feu públic el novembre de 2002 a reduir-se a la meitat en l'abril d'enguany. En el primer trimestre d'enguany el creixement ha estat del 0,2%.

S'espera que les iniciatives legislatives que es proposaran per flexibilitzar el mercat de treball, així com reduir la despesa pública i els impostos, puguin incentivar la demanda.

La demanda interior es recuperà lleugerament el primer trimestre, fins arribar al 0,9%, el que significà un punt i mig per sobre de la taxa negativa registrada el trimestre anterior.

Per branques d'activitat, la construcció continuà mostrant-se com el sector amb evolució més feble (reducció del 9,5%), mentre que els serveis mostraren certa apatia (0,9%) i la indústria fou el més dinàmic (2,0%).

La inflació continuà minvant, fins a assolir una taxa mitjana de l'1,1% en el primer trimestre, mentre que la taxa d'atur restà en el 9,2%.

- França

El Banc de França estima que ha aconseguit evitar la recessió, després de l'estancament de finals de l'any 2002. En el primer trimestre el PIB cresqué un 1,1%, la mateixa taxa que es preveu per el conjunt de l'any.

La taxa d'atur assolí el 9,0%, mentre que l'índex harmonitzat de preus de consum augmentà del 2,0% el darrer trimestre de 2001 al 2,3% el primer trimestre d'enguany.

França veu també limitada la seva capacitat d'aplicar una política fiscal expansiva per l'excessiu dèficit públic, que es preveu assolirà enguany el 3,1% del PIB. També en aquest cas, i de forma paral·lela a Alemanya, s'estan duent a terme iniciatives legislatives per a l'augment de la flexibilitat dels mercats de factors.

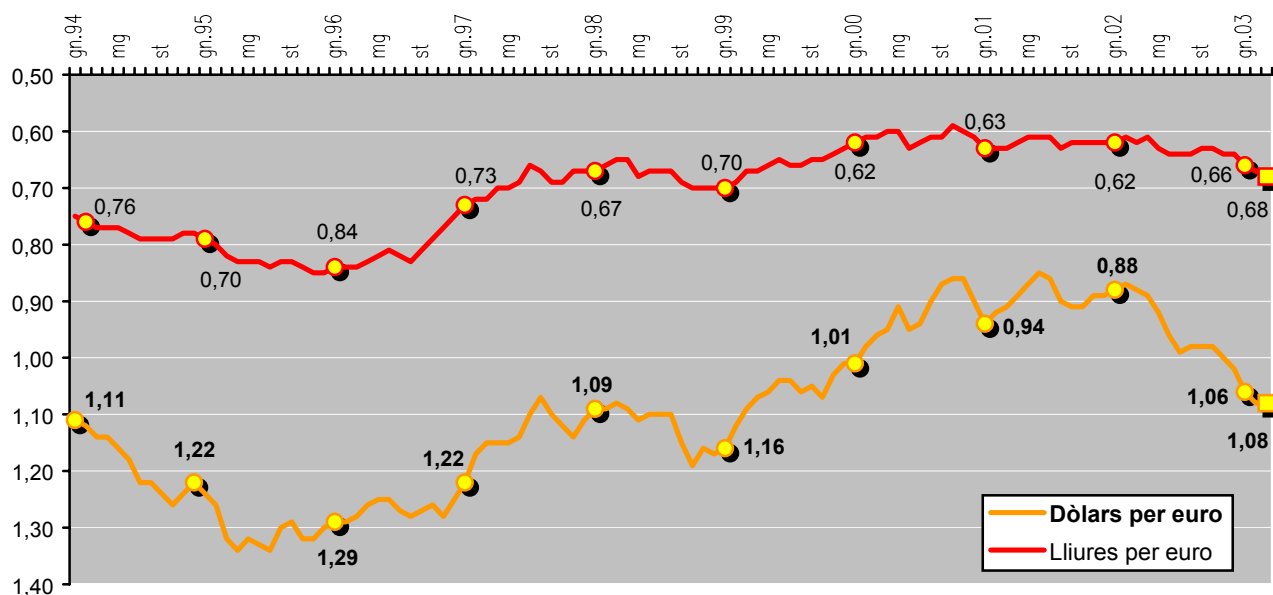
- Itàlia

La desacceleració de l'activitat també afectà Itàlia. El primer trimestre d'enguany el creixement del PIB fou només d'un 0,7% en taxa interanual, dues dècimes menys que a l'anterior trimestre. Per el conjunt de l'any s'estima un increment de l'1,0%.

Tot i la desacceleració de l'activitat, la taxa d'inflació es situà en el 2,8%.

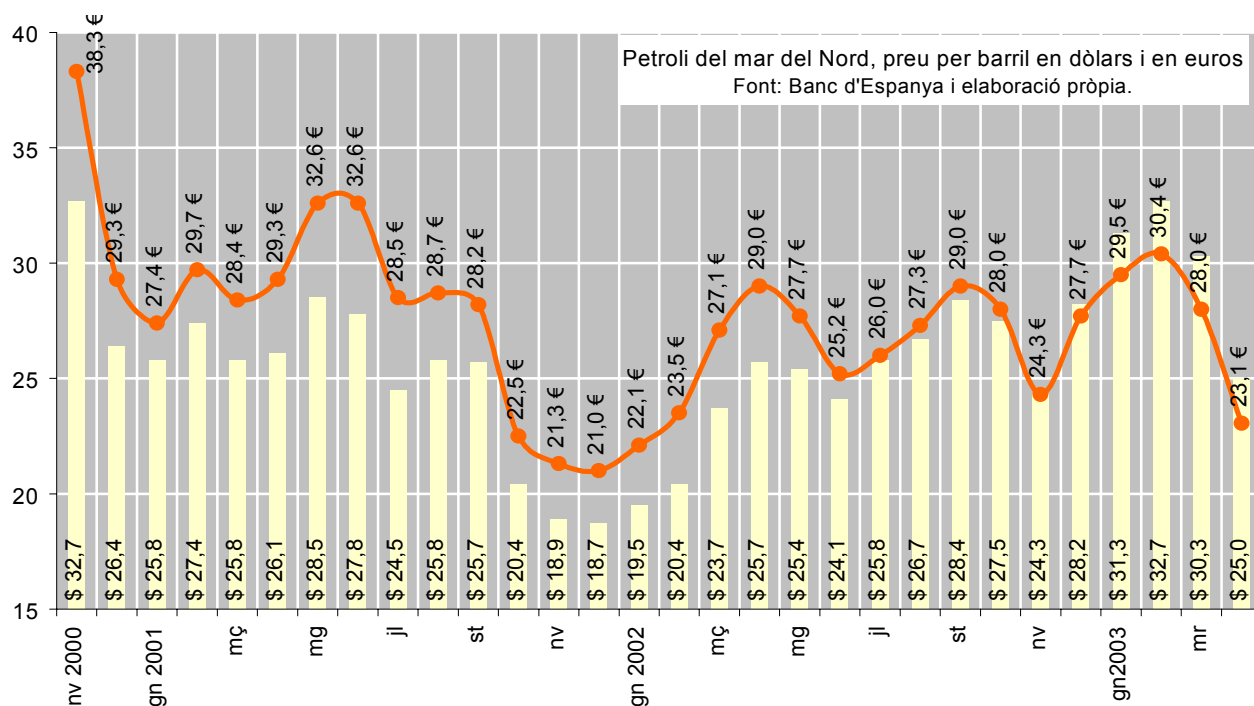
Divises - tipus de canvi mitjà mensual per ecu/euro.
 Des de l'inici de la segona fase de la Unió Monetària Europea.
 Escala invertida. Valors mostrats per al gener de cada any i el darrer mes de la sèrie.
 Font: Banc d'Espanya.

• Divises i petroli

L'euro continuà revaloritzan-se en front de la lliura esterlina i del dòlar, el que juntament amb la caiguda

del preu del petroli contribuï a minvar les tensions inflacionistes, encara que provoqués per altra banda una disminució de la demanda externa.

El producte interior brut a preus de mercat cresqué un 2,1% en el primer trimestre de 2003, el mateix creixement aconseguit el trimestre anterior, segons dades de la Comptabilitat nacional trimestral d'Espanya (CNTR) de l'INE. Aquesta estabilitat fou resultat conjunt dels elevats augments tant del consum final com de la formació bruta de capital fix, i de la feble evolució del sector exterior.

- Demanda

Destacà l'important creixement del 3,0% de la demanda interna en el primer trimestre.

El creixement de la despesa en consum final fou del 2,6%. La despesa en consum final de les llars (2,1%) millorà l'evolució respecte dels trimestres anteriors, gràcies a la positiva evolució en el mercat de treball. Quant a la despesa en consum final de les institucions privades sense fins de lucre i de les administracions públiques, mantingué un creixement moderat respecte de l'any 2002.

El creixement de la formació bruta de capital fix durant el primer trimestre fou positiu, continuant amb l'evolució que es registrà des del primer trimestre de 2002. La construcció fou el pilar de la demanda d'inversió, gràcies al dinamisme de l'obra pública, tot i que el seu creixement es moderà (4,1%) respecte del mateix període de l'any anterior.

Fou notable l'acceleració de les importacions de béns i serveis en el primer trimestre (8,0% respecte del 7,7% del trimestre anterior), a causa de l'enfortiment de l'euro, l'augment del preu del petroli i l'avanç de la producció interior. Les exportacions (5,5% enfront del 5,9% del tercer trimestre) moderaren el seu creixement. L'alentiment de l'activitat en els països europeus, principals consumidors de béns i serveis espanyols, juntament amb el descens del turisme, es compensà amb el notable dinamisme de les vendes als països del centre i l'est d'Europa, l'OPEP i el Magrib, així com amb la recuperació de les vendes als països asiàtics i als Estats Units.

- Oferta

El quadre macroeconòmic des de la perspectiva de l'oferta presentà trajectòries diferents en funció de les branques d'activitat. Així, la indústria es recuperà i els serveis mostraren perfils d'estabilitat mentre que la construcció i les branques primàries es caracteritzaren per mostrar signes de desacceleració.

El sector energètic assolí una taxa de creixement interanual del 4,7% durant el primer trimestre, encara que s'ha desaccelerat de forma important. Pel que fa al sector de la indústria, continuà amb la millora de l'evolució i registrà una taxa de variació interanual positiva del 2,0% (-2,7% l'any 2002), així continuà la tendència ascendent observada durant el darrer any.

La construcció continuà amb un creixement elevat (4,0%), però inferior en nou dècimes al del trimestre precedent. Tot i així, continua essent una de les branques fonamentals en la creació de PIB. La seva tendència al llarg de 2003 fou una perllongació dels darrers mesos de 2002, on minvà el pes de l'edificació privada residencial i l'edificació privada no residencial, i augmentà el de la construcció pública.

Els PIB dels serveis de mercat augmentà en un 1,7% en el primer trimestre, lleugerament per sobre del trimestre precedent (1,6%). Dins els serveis de mercat, la branca de comerç i reparacions ha crescut, a causa de l'augment del consum privat, mentre que altres branques relacionades amb el sector turístic han experimentat una desacceleració paral·lela a la de l'activitat turística. Els serveis de no-mercat mantingueren la tònica expansiva del trimestre anterior i arribaren a una taxa de variació interanual del 4,0% en aquest primer trimestre.

- Ocupació

Aquest primer trimestre ha suposat un punt d'inflexió positiu per a l'evolució de l'ocupació, amb una taxa de creixement de l'1,5% (enfront del trimestre anterior que fou de l'1,1%), fet que suposà la creació neta de 55.100 llocs de treball, segons dades de l'enquesta de població activa (EPA).

El sector de l'energia continuà amb taxes negatives al voltant del -0,3% en el primer trimestre de l'any.

El sector industrial enregistrà taxes d'increment de l'ocupació molt positives. En el primer trimestre de 2003 la taxa de creació de treball arribà a un 1,3% enfront de la taxa del trimestre anterior que fou d'un 0,4%. La construcció es recuperà del dos trimestres anteriors, i assolí una taxa de l'1,7%. Aquesta branca experimentà un important augment en el nombre d'immigrants ocupats.

La branca serveis és el sector que registrà l'evolució més important. Durant el primer trimestre, la taxa assolí el 2,1%, la mateixa que la registrada el trimestre anterior. Dins d'aquesta branca, tant els serveis de mercat (2,4%) com els de no-mercat (1,4%) tingueren una evolució molt igual als trimestres anteriors. La taxa d'atur en percentatge sobre la població activa assolí l'11,7% en el primer trimestre.

- Preus

L'índex de preus de consum (IPC) es situà en el 3,7% en el primer trimestre de 2003. L'IPSEBENE (l'IPC, un cop exclosos energia i aliments no elaborats) augmentà fins al 3,2% el març. L'evolució de l'IPC ha estat molt condicionada pels continus augments en el preu del petroli com a conseqüència de la incertesa entorn de la guerra d'Iraq i de la moderada tendència estable dels preus dels serveis i dels béns industrials no energètics.

L'índex harmonitzat de preus de consum (IHPC) s'ha desaccelerat, i registrarà un 3,8% en el primer trimestre

de 2003.

Evolució i perspectives de l'economia espanyola

Dades corregides d'efectes estacionals i de calendari. Taxes de variació interanuals a preus constants de 1995 (en %)

			2001 – per trimestres (a)				2002 – per trimestre (a)				
	2002 (a)	2003 (b)	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
Despesa en consum final	2,3	2,9	2,3	2,4	3,0	2,9	2,6	2,1	2,1	2,5	2,6
Despesa en consum final de les llars	1,9	2,9	2,1	2,3	3,0	2,8	2,4	1,8	1,6	1,9	2,1
Despesa en consum final de les ISFLL	0,0		4,8	1,6	-0,4	-1,0	-0,8	-0,1	0,4	0,5	0,5
Despesa en consum final d'AP	3,8	3,0	3,1	2,7	3,2	3,4	3,7	3,4	3,9	4,2	4,3
Formació bruta del capital fix	1,4	3,8	5,0	3,9	2,6	1,5	0,8	1,0	1,5	2,4	2,9
Béns d'equipament	-4,1	3,8	3,4	-0,2	-2,8	-5,0	-5,6	-5,3	-4,3	-1,0	0,9
Construcció	4,5	3,2	6,3	6,2	5,7	5,1	4,1	4,5	4,9	4,5	4,1
Altres productes	1,5		4,2	4,1	3,4	1,9	2,0	1,6	1,4	1,2	2,7
Variació d'existències ¹	0,1	0,0	-0,3	0,2	-0,6	0,5	0,2	0,0	0,0	0,3	0,3
Demanda interna ¹	2,3	3,1	2,7	3,0	2,4	3,1	2,5	1,9	1,9	2,8	3,0
Exportació de béns i serveis	1,4	4,0	10,3	4,5	1,6	-2,2	-2,8	-1,6	4,2	5,9	5,5
Exportació de béns (FOB)	2,3		9,7	3,7	0,4	-3,9	-3,7	-2,1	6,3	8,8	7,5
Exportació de serveis	-0,6		11,6	6,6	4,5	1,9	-0,8	-0,4	-0,5	-0,6	1,1
Importació de béns i serveis	2,2	4,4	8,5	6,2	-0,2	0,1	-1,4	-1,8	4,3	7,7	8,0
Importació de béns (FOB)	2,2		8,3	5,5	-1,0	-0,3	-1,8	-2,1	4,5	8,4	8,4
Importació de serveis	2,0		9,6	9,9	3,5	2,0	0,7	-0,2	3,2	4,3	6,0
PIB a preus de mercat	2,0	3,0	3,0	2,4	2,9	2,3	2,0	2,0	1,8	2,1	2,1
Branques agrària i pesquera	-2,1		-1,5	-3,7	-1,5	-5,7	0,4	-0,4	-2,2	-6,1	-3,0
Branques energètiques	8,3		4,2	2,8	1,6	2,7	6,6	8,6	9,7	8,2	4,7
Branques industrials	-0,5		0,4	1,7	3,6	-1,0	-2,7	-1,7	0,7	1,7	2,0
Construcció	4,9		5,8	5,6	5,2	5,1	4,5	4,9	5,3	4,9	4,0
Branques dels serveis	2,2		3,4	3,4	3,2	2,8	2,6	2,3	1,9	2,2	2,2
Serveis de mercat	1,9		3,8	3,7	3,3	2,5	2,4	2,1	1,4	1,6	1,7
Serveis de no-mercat	3,5		2,3	2,6	3,1	3,7	3,3	3,3	3,5	4,0	4,0
Imposts nets sobre els productes	2,1		4,8	-2,8	0,4	7,1	4,6	3,5	-0,7	0,9	1,0
IVA que grava els productes	0,2		6,0	-5,1	-0,4	9,9	5,2	2,7	-4,8	-2,4	-1,1
Imposts nets sobre els productes importats	-5,5		5,0	3,2	-3,1	-3,1	-5,1	-7,1	-5,2	-4,4	1,7
Altres impostos sobre els productes	6,3		2,5	1,5	2,2	2,4	4,1	5,5	7,3	8,2	5,2
Ocupació (en llocs de feina equivalents a temps complet)	1,3	1,8	3,5	2,3	1,8	1,8	1,3	1,5	1,3	1,1	1,5
Branques agrària i pesquera	-5,3		3,9	0,6	-1,5	-1,2	-5,0	-5,4	-5,2	-5,6	-5,2
Branques energètiques	-2,8		-1,2	-2,3	-3,3	-3,8	-4,4	-3,3	-1,9	-1,5	-0,3
Branques industrials	-0,4		3,3	2,0	1,2	-0,2	-1,6	-0,6	0,3	0,4	1,3
Construcció	2,7		5,3	6,5	4,8	5,1	4,8	3,5	1,5	0,9	1,7
Branques de serveis	2,3		3,3	2,0	1,9	2,2	2,3	2,6	2,3	2,1	2,1
Serveis de mercat	2,5		2,6	1,9	2,3	2,5	2,5	2,8	2,3	2,4	2,4
Serveis de no-mercat	1,8		4,9	2,2	1,1	1,6	1,7	2,0	2,1	1,4	1,4
Atur (% població activa nova EPA) ²	11,4		10,9	10,4	10,3	10,5	11,5	11,1	11,4	11,5	11,7
Índex de preus de consum	3,5		3,8	4,1	3,6	2,8	3,1	3,5	3,5	4,0	3,7

ISFLL: institucions sense finalitat de lucre, llevat de les llars.

AP: administracions públiques.

1. aportació al creixement del PIB a preus de mercat.

2. per al 2001, base 1992. Per al 2002, nova metodologia, base 2001.

Fons: (a) Institut Nacional d'Estadística

(b) Ministeri d'Economia, previsions macroeconòmiques. Gener de 2003.

4. Balears

L'activitat econòmica continuà mostrant la mateixa atonia que al trimestre anterior, amb una taxa de creixement interanual del 0,5%, per sota de l'assolida al conjunt d'Espanya (2,1%) i de la Unió Europea (1,0%).

La incertesa arran del conflicte a l'Iraq reduí el consum i la inversió en el conjunt d'Europa, cosa que ens afectà de forma pronunciada.

Pel que fa al conjunt de l'any, i sobre la base de les dades obtingudes durant els primers mesos, la previsió és d'un creixement de l'0,7%, lleugerament superior al de l'any 2002.

Evolució i perspectives de l'economia balear											
Taxes de variació del PIB a preus constants (en %). Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts											
	2001 per trimestres				2001	2002 per trimestres				2002	2003 per trim. I
	I	II	III	IV		I	II	III	IV(e)		
PIB	3,5	3,3	3,3	3,0	3,3	1,1	0,9	0,6	0,7	0,8	0,5

e: estimació.

a: avanç

p: previsió.

4.1. Sector primari

Evolució del sector primari	
Taxes de variació interanual del PIB a preus constants (en %)	
Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts	
2003	
Estimació	
2,0	

El mes de gener el calabruix, les ventades de saladina i les gelades nocturnes perjudicaren la patata primerenca, que és la que principalment es destina a l'exportació. Així, durant el primer trimestre s'ha reduït el pes de la patata exportada un 28%, i el seu preu mitjà s'ha reduït al voltant d'un 33%.

La producció de taronges fou excel·lent, cosa que obligà a retirar part de la producció per destinar-la al ramat i evitar que el mercat s'enfonsés. Tot i així, el preu per quilogram pagat al productor s'estima que fou d'entre 0,15 a 0,18 €, quan els dos anys anteriors superava els 0,30 €.

Les ventades de saladina que afectaren fins i tot l'interior de Mallorca feren malbé la producció de fruita dolça de temporada, especialment albercocs, melicots i nectarines. La resta de productors europeus també tingueren les produccions sotmeses a condicions climatològiques adverses, per la qual cosa minvà la producció i augmentaren els preus als mercats internacionals. A més, la producció d'albercocs primerencs i de raïm de taula també es veié afectada per una gelada.

Les pluges i els vents de primavera afectaren els ametlers, en reduir la pol·linització i fer caure bona part dels ametllons.

Es detecta una recuperació en el sector de la tàpera, gràcies a una millor valoració que es fa d'aquest cultiu per part dels consumidors illencs. El preu a la grossa de les tàperes petites passà de 4 € per quilogram l'any passat a 5 € enguany.

Els temporals de gener també afectaren la producció lletera de Menorca. Els talls en el subministrament elèctric obligaren a fer munyir manualment dues vegades diàries. A més, les ventades de saladina varen fer que les pastures tornassin incombibles, ja que si el ramat menja pastura salada té diarrees que impedeixen la producció durant uns dies.

La major consciència dels consumidors també ha ajudat al desenvolupament de l'agricultura ecològica. L'any 2002 tancà amb 10.236 hectàrees de cultiu en 248 explotacions agrícoles, la qual cosa representa un increment interanual del 77,1% en superfície i del 19,2% en el nombre d'explotacions. A més, hi ha 97 granges, dedicades principalment a la ramaderia ovina i a la producció d'ous.

Un dels factors que més afecten les perspectives del sector és el projecte de reforma de la política agrària comunitària (PAC), que cerca fer més competitiva l'agricultura europea en els mercats internacionals i aturar les exportacions subvencionades d'excedents agrícoles europeus que arriben a enfonsar els mercats locals de països en via de desenvolupament. Pel que fa als sectors més afectats a les Illes, es preveu el desacoblament de les ajudes en funció de la producció en el cas del ramat, així com la reducció dels preus garantits per cereals i fruits secs.

El nombre d'afiliats a la Seguretat Social en el sector minvà un 8,3% respecte del primer trimestre de 2002. Segons l'estudi del professor de geografia humana de la Universitat de les Illes Balears Pere Salvà, cal afegir al voltant d'entre 3.000 i 4.000 treballadors immigrants

que fan feina al camp sense tenir regularitzada la seva situació, a causa principalment de la lentitud dels tràmits i de la dificultat per fer previsions de necessitats de mà d'obra a mig termini. Tot això dificulta el seguiment de la conjuntura del sector en base a l'evolució del mercat laboral regulat.

D'altres indicadors mostren una evolució més favorable, com ara la facturació elèctrica o les vendes de gasoli B.

Pel que fa al sector pesquer, es detecta una lleugera retrocessió en els indicadors.

 Indicadors del sector primari	1r trimestre		Acumulat any agrícola setembre 2001 a agost 2002		Font
	Nombre	Variació	Nombre	Variació	
Facturació elèctrica (MWh)	↗ 13.902	9,9%	→ 13.902	-0,5%	Gesa-Endesa
Gasoli B, vendes en milers de litres	↗ 18.894	22,8%	↗ 18.894	14,9%	CLH
 Afiliats a la SS, sense règim especial mar	↘ 6.136	-8,3%	↘ 6.502	-4,4%	TTSS
Aturats registrats al subsector agrari (mitjana)	↗ 171	18,8%	↗ 159	22,7%	SOIB
Matriculació de tractors industrials	↘ 15	-25,0%	↘ 15	-26,2%	DGT
 Afiliats al règim especial de la mar ¹	↘ 1.951	-2,4%			TTSS
Autònoms en règim especial de la mar ¹	↘ 326	-3,6%			TTSS
Aturats registrats subsector pesquer (mitjana)	↗ 24	19,7%			ISM

1. Treballadors i autònoms. Inclou pesca i transport marítim.

- Mercat exterior

Cal assenyalar com a nou l'increment de les vendes de formatge a Bèlgica i d'ametla a Malta.

A més de l'assenyalat en l'apartat anterior per la patata, destacà l'increment de les exportacions de goma de garrofi, especialment en el mercat alemany.

Exportacions – principals mercaderies agrícoles exportades des de les Balears – Gener a març 2003					
Font: Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya					
Producte	Principals mercats exters	Pes (tones)	Variació en el pes	Import (milers d'€)	Variació en l'import
Formatge	↘ Total	421	-4,1%	1.324	-7,8%
	Bèlgica	173	--	484	--
	Itàlia	243	-43,0%	813	-41,0%
Patates	↘ Total	1.432	-28,7%	728	-51,8%
	Dinamarca	227	-61,5%	162	-69,1%
	Regne Unit	910	-24,8%	427	-52,3%
Goma de garrofi	↗ Total	706	19,5%	3.659	8,3%
	Alemanya	292	163,0%	1.688	124,7%
	Japó	120	19,9%	788	13,4%
Ametles	↗ Total	70	566,9%	236	517,1%
Vins i licors	↗ Total	96	122,0%	274	74,8%

4.2. Indústria i energia

Evolució de la indústria i l'energia									
Taxes de variació interanual en cicle tendència del PIB a preus constants (en %)									
Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts.									
2001		2002				2003			
per trimestres		any		per trimestres		any		any	
I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	(p)
2,4	2,7	2,5	2,2	2,5	0,9	0,6	0,8	0,7	0,8
							(e)	(e)	(a)
									(p)

e: estimació
a: avanç
p: previsió

La demanda dèbil continua marcant la tònica de la indústria. Restà estable el nombre de treballadors per compte d'altri. Només els índexs relatius a les carteres de comandes mostraren certa recuperació.

Per altra banda, destacà el major dinamisme en el sector de l'energia.

Indicadors de la indústria i de l'energia	1r trimestre			Acumulat any			Font
		Nombre	Variació		Nombre	Variació	
Afiliats SS per compte d'altri, mitjana	→	25.316	-1,3%	→	25.316	-1,3%	TTSS
Facturació elèctrica (MWh)	↗	80.991	2,4%	↗	80.991	2,4%	Gesa-Endesa
Facturació elèctrica branca de l'energia	↗	21.582	27,6%	↗	21.582	27,6%	Gesa-Endesa
Facturació elèctrica branca de la indústria ¹	↘	59.409	-4,5%	↘	59.409	-4,5%	Gesa-Endesa
Indicador de la producció industrial, mitjana	↘	105,7	-5,4	↘	105,7	-5,4	CEHI
Índexs de l'Enquesta d'opinions empresarials, mitjana							
Cartera de comandes – total branca industrial	↗	-39,3	9,3	↗	-39,3	9,3	MCYT
Cartera de comandes – béns de consum	→	-55,3	0,7	→	-55,3	0,7	MCYT
Tendència de la producció	↘	-69,0	-90,0	↘	-69,0	-90,0	MCYT
Cost laboral per hora efectiva, €	→	11,83	0,5%	→	11,83	0,5%	INE
Hores efectives per assalariat i mes	↗	152,4	4,9%	↗	152,4	4,9%	INE

1. Facturació elèctrica en el sector industrial, excepte subsector energètic: revenedor, generació d'electricitat i de gas i extracció de carbó.

Continuà la reducció en la facturació elèctrica en la fabricació de material per a la construcció com ara la de *ciments, calç i guixos* (-3,4%), *totxos, teules, vidre i porcellana* (-9,5%).

També minvà la facturació elèctrica a les indústries de *fusta, mobles, suro i plàstics* (-3,8%), mentre que es mantingué l'efectuada al subsector d'*alimentació, begudes i tabac*.

Facturació elèctrica directa per sectors, en MWh Font: Gesa-Endesa	1r trimestre			% sobre total	Acumulat any			% sobre total
		Nombre	Variació			Nombre	Variació	
Generació d'electricitat i gas	↗	10.109	80,0%	12,5%	↗	10.109	80,0%	12,5%
Siderúrgia, fosa, metal·lúrgia	↘	3.157	-28,5%	3,9%	↘	3.157	-28,5%	3,9%
Ciments, calç, guixos	↘	17.664	-3,4%	21,8%	↘	17.664	-3,4%	21,8%
Totxos, teules, vidre i porcellana	↘	4.402	-9,5%	5,4%	↘	4.402	-9,5%	5,4%
Química, petroquímica	↘	1.650	-2,3%	2,0%	↘	1.650	-2,3%	2,0%
Maquinària, construcció naval, aparells elèctrics i cotxes	↗	693	5,2%	0,9%	↗	693	5,2%	0,9%
Alimentació, begudes i tabac	→	18.227	1,6%	22,5%	→	18.227	1,6%	22,5%
Tèxtil, calçat, cuir	↗	3.314	2,3%	4,1%	↗	3.314	2,3%	4,1%
Fusta, mobles, suro, plàstics	↘	8.126	-3,8%	10,0%	↘	8.126	-3,8%	10,0%
Paper, arts gràfiques	↘	2.176	-17,6%	2,7%	↘	2.176	-17,6%	2,7%
Branca de la indústria	↘	59.409	-4,5%	73,4%	↘	59.409	-4,5%	73,4%
Total energia i indústria (facturació a revenedor inclosa)	↗	80.991	2,4%	100,0%	↗	80.991	2,4%	100,0%

- Mercat exterior

La debilitat de la demanda privada als mercats dels nostres principals clients a l'exterior, juntament amb l'enfortiment de l'euro enfront del dòlar afectaren l'evolució de les exportacions, que minvaren en quasi tots els sectors.

- Calçat i pell

En el cas del *calçat* i de l'import exportat durant el primer trimestre fou un 44,1% inferior al del mateix període de l'any anterior. La reducció fou significativa en els principals mercats europeus i en el Japó, mentre

que el mercat americà es mantingué tot i l'evolució del mercat de divises. Destacà també l'increment de les vendes de calçat al Marroc, que contrasta amb la reducció en les exportacions de *pell preparada* a aquest mateix mercat, i que normalment es destinen a subcontractació de labors.

De forma paral·lela es comportaren les exportacions de *roba i complements de cuir*.

- Bijuteria i joieria

Continuaren les tendències ja observades l'any passat en les exportacions de *bijuteria* i de *joieria*. Mentre que

les primeres, originàries principalment de Menorca, augmentaren un 35,7%, les segones registraren una evolució estable.

L'exportació de *campanes i campanetes*, que es produeixen principalment també a Menorca, es reduí un 30,9%.

– Aixetes

També es reduïren significativament les vendes exteriors d'aixetes, que inclouen la producció feta sota la marca *Buades*.

– Mobles

Continuaren les vendes de mobles lligades bàsicament a equipament d'establiments hotelers de cadenes amb seu a les Balears, amb un increment del 24,7%.

Exportacions – principals béns industrials exportats des de les Balears				
gener a març 2003				
Font: Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya				
Producte (partida aranzelària)		Principals destinacions	Import (milers d'euros)	Variació
Pell preparada	↘	Total	1.230	-37,6%
		Marroc	1.013	-46,9%
Roba i complements de cuir	↘	Total	974	-24,3%
		Itàlia	194	-54,4%
		Japó	101	-38,1%
Calçat	↘	Total	29.657	-44,1%
		Alemanya	3.887	-37,2%
		Andorra	690	10,4%
		Àustria	626	-7,3%
		Bèlgica	2.119	-24,1%
		Estats Units	1.249	-2,9%
		França	4.324	-59,6%
		Hong Kong	906	-25,8%
		Itàlia	1.518	-85,8%
		Japó	2.343	-29,6%
		Marroc	3.169	325,2%
		Portugal	1.748	-23,3%
		Regne Unit	2.291	-52,4%
		Suècia	1.453	-70,1%
		Suïssa	763	-19,7%
		Taiwan	638	-8,4%
Bijuteria	↗	Total	5.499	35,7%
		Estats Units	3.413	155,9%
		França	877	-35,2%
Joieria	→	Total	1.362	-1,4%
		Estats Units	244	-37,0%
		França	840	-1,2%
Campanes, campanetes i similars de metalls comuns	↘	Total	1.310	-30,9%
		França	237	-42,3%
Aixetes i similars	↘	Total	1.931	-42,3%
		Alemanya	274	-42,6%
		França	403	-51,8%
		Hongria	364	-37,4%
Mobles	↗	Total	2.194	24,7%
		Croàcia	510	-
		Marroc	676	-
		Mèxic	736	-40,5%

4.3. Construcció

Evolució del sector de la construcció

Taxes de variació interanual en cicle tendència del PIB a preus constants (en %)

Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts.

2001					2002					2003	
per trimestres		any			per trimestres		any			Any	
I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	
					(e)			(e)			
7,3	6,9	6,9	6,0	6,8	2,6	2,0	2,3	2,3	2,3	2,0	1,6

e: estimació

a: avanç

Continuà l'afebliment de l'activitat del sector de la construcció, tot i la fortaleza de la demanda que no impedí que continués l'augment en els preus de l'habitatge.

La mà d'obra utilitzada en el sector es manté estable, assoleix uns 45.970 afiliats a la Seguretat Social, cosa que significà un lleuger decreixement del -0,5%, respecte de l'any 2002.

La inversió privada continuà la tendència decreixent de l'any anterior, propiciat entre altres raons per les limitacions urbanístiques. Per altra banda, la pública experimentà, durant el primer trimestre, una forta acceleració.

Pel que fa a altres indicadors avançats, el nombre d'hipoteques en finques urbanes sobre solars augmentà tant en nombre com en import, mentre que les hipoteques constituïdes sobre habitatges projectats decresqueren.

L'evolució del preu de l'habitatge, tant nou com usat, continuà en ascens.

Indicadors de la construcció	1r trimestre		Acumulat any		Font
	Nombre	Variació	Nombre	Variació	
Afiliats a la SS per compte d'altri, mitjana	→	44.970 -0,5%	→	44.970 -0,5%	TTSS
Facturació elèctrica					
Construcció i obres públiques (MWh)	↘	13.713 -4,8%	↘	13.713 -4,8%	Gesa-Endesa
Fabricació de ciments, calç i guixos (MWh)	↗	17.664 -3,4%	↗	17.664 -3,4%	Gesa-Endesa
Fabricació de totxos, teules, vidre i porcellana (MWh)	→	4.402 -9,5%	→	4.402 -9,5%	Gesa-Endesa
Consum de ciment (en tones)	↗	279.483 7,0%	↗	279.483 7,0%	Oficemen
Venda de ciment (en tones)	↘	218.252 -12,9%	↘	218.252 -12,9%	Oficemen
Projectes visats al Col·legi d'Arquitectes ¹	↘	2.067 -3,3%	↘	2.067 -3,3%	COAB
Habitatges visats al Col·legi d'Arquitectes ¹	↘	1.891 -52,8%	↘	1.891 -52,8%	COAB
Habitatges per projecte al Col·legi d'Arquitectes ¹	↘	0,91 -51,2%	↘	0,91 -51,2%	COAB
Licitació oficial per data de publicació en butlletins (milers d'euros)	↗	153.315 105,1%	↗	153.315 105,1%	SEOPAN
Hipoteques en finques urbanes sobre Habitatges projectats	↘	273 -79,2%	↘	273 -79,2%	INE
...en milers d'euros	↘	38.311 -68,9%	↘	38.311 -68,9%	INE
Hipoteques en finques urbanes sobre solars	↗	180 111,8%	↗	180 111,8%	INE
...en milers d'euros	↗	49.255 35,5%	↗	49.255 35,5%	INE
Preu de l'habitatge nou (€/m ²)	↗	1.657,3 14,4%	↗	1.657,3 14,4%	MinFom
Preu de l'habitatge usat (€/m ²)	↗	1.366,7 14,0%	↗	1.366,7 14,0%	TINSA
Hores pactades per assalariat i mes	→	168,7 0,4%	→	168,7 0,4%	INE
Hores pagades per assalariat i mes	→	168,7 0,4%	→	168,7 0,4%	INE
Hores efectives per assalariat i mes	↗	156,3 4,7%	↗	156,3 4,7%	INE

1. Excepte turístics i industrials.

4.4. Serveis

E

Evolució del sector dels serveis

Taxes de variació interanual en cicle tendència del PIB a preus constants (en %)

Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

2001					2002					2003	
per trimestres					per trimestres					any	
I	II	III	IV	any	I	II	III	IV (e)	any (e)	I (a)	any (p)
3,3	3,1	3,0	2,6	3,0	1,0	0,7	0,5	0,4	0,7	0,3	0,6

e: estimació

a: avanç

p: previsió

El primer trimestre de l'any estigué marcat pels efectes de la temporada turística fluixa de l'any 2002, per la cautela arran del conflicte bèl·lic a l'Iraq i pel fet que enguany la Setmana Santa se celebrà el segon trimestre de l'any. Així, la taxa interanual de creixement el primer trimestre igualà a la del trimestre anterior (0,4%), encara que és previsible certa recuperació al llarg de l'any.

L'ocupació del sector es manté estable, mentre que el cost laboral per hora efectiva arribà fins a 12,26 €, un 6,4% més que el mateix període de l'any anterior.

Indicadors del sector de serveis		1r trimestre		Acumulat any		Font
		Nombre	Variació	Nombre	Variació	
Afiliats a la SS per compte d'altri, mitjana ¹	→	201.361	-0,2%	→	201.361	-0,2%
Facturació d'energia elèctrica (MWh)	↗	323.062	6,9%	↗	323.062	6,9%
Cost laboral total per hora efectiva, €	↗	12,26	6,4%	↗	12,26	6,4%
Hores efectives per assalariat i mes	→	143,2	0,9%	→	143,2	0,9%

1. Sèrie revisada. Inclou règim especial de la llar des de gener de 2001.

4.4.1. Comerç i banca

L'índex de vendes al detall registrà un descens del 2,4%, afectat pel calendari de la Setmana Santa i per la incertesa sobre el desenvolupament de la temporada turística. Pel que fa a l'ocupació en el comerç, tot i la disminució de les vendes, augmentà lleugerament.

El nombre d'hipoteques constituïdes disminuí, mentre que el seu import augmentà, i arribà als 800,3 milions d'euros. Els crèdits i dipòsits en bancs, caixes i cooperatives augmentaren.

Comerç i banca	1r trimestre			Acumulat any			
Comerç al detall		Nombre	Variació		Nombre	Variació	Font
Índex de vendes al detall, base 2001	↘	84,5	-2,4%	↘	84,5	-2,4%	INE
Índex d'ocupació, base 2001	➡	97,3	1,0%	➡	97,3	1,0%	INE
Institucions de crèdit i estalvis							
Crèdits de bancs, caixes i cooperatives d'estalvis (milions d'€) ^a	↗	18.504,2	14,6%	↗	18.504,2	14,6%	BE
Hipoteques – nombre	↘	7.086	-3,6%	↘	7.086	-3,6%	INE
Hipoteques – import (milions d'€) ^a	↗	800,3	3,4%	↗	800,3	3,4%	INE
Dipòsits en bancs, caixes i cooperatives de crèdit (milions d'€) ^a	↗	11.820,2	5,6%	↗	11.820,2	5,6%	BE

a. Per l'acumulat, mitjana de l'any.

Institucions de crèdit i estalvis	Març	Variació respecte a gener		Variació respecte a març 2002	
Font: Banc d'Espanya.	Nombre				
Oficines de bancs	515	→	1	↘	-7
Oficines de caixes d'estalvis	545	↘	-8	↘	-23
Oficines de cooperatives de crèdit	27	→	+1	↗	+4
Total	1.087	↗	+8	↗	+20

Pel que fa a les institucions de crèdit, cal destacar que durant el primer trimestre del 2003 es reduí es nombre d'oficines de caixes d'estalvis, mentre que el d'oficines

de bancs i de cooperatives de crèdit es mantingué estable.

4.4.2. Transport

Transport	1r trimestre			Acumulat any			
Transport aeri		Nombre	Variació		Nombre	Variació	Font
Passatgers arribats per via aèria	↘	905.847	-6,3%	↘	905.847	-6,3%	AENA
Transport de mercaderies, tones	↗	5.525,2	3,7%	↗	5.525,2	3,7%	AENA
...amb destinació/origen a Espanya	↗	4.906,9	6,6%	↗	4.906,9	6,6%	AENA
...amb destinació/origen a l'estranger	↘	618,2	-14,6%	↘	618,2	-14,6%	AENA
Vendes de querosè, quilolitres	↗	58.053	4,5%	↗	58.053	4,5%	CLH
Transport marítim							
Passatgers línia regular Illes – continent	↘	134.364	-19,2%	↘	134.364	-19,2%	CITTIB
Passatgers creuers turístics	↘	3.050	-57,9%	↘	3050	-57,9%	CITTIB
Mercaderies – entrades i sortides, en tones	↘	1.841.774	-23,1	➡	10.749.415	0,1%	APB

• Transport aeri

El nombre de passatgers arribats per via aèria es reduí un 6,3% en el primer trimestre. Tot i així, cal tenir en compte el fet que la Setmana Santa del 2002 fou el març, i la d'enguany l'abril. Si comparam les dades del període de gener a abril, la xifra de passatgers arribats a les Balears per via aèria augmentà un 8,5%.

La resta d'indicadors mostraren un creixement moderat.

• Transport marítim

El passatge per via marítima també es va veure afectat pel calendari de la Setmana Santa, tant pel que fa a les línies regulars com als creuers.

4.4.3. Turisme. Viatgers

Passatgers/turistes Arribats a les Illes		1r trimestre			Gener-abril			Font
		Nombre	Variació	% sobre total	Nombre	Variació	% Sobre total	
✈	Total via aèria	↘ 905.847	-6,3%	95,2%	↗ 1.618.683	7,0%	94,7%	
✈	Vols internacionals – passatgers	↘ 672.307	-8,5%	70,7%	↗ 1.253.286	5,5%	73,3%	AENA
UK	Regne Unit	↘ 157.176	-3,5%	16,5%	↗ 332.903	8,8%	19,5%	AENA
D	Alemanya	↘ 428.223	-8,9%	45,0%	↘ 585.785	-12,9%	34,3%	AENA
I	Itàlia	↘ 5.599	-7,6%	0,6%	↗ 20.773	38,0%	1,2%	AENA
F	França	↘ 10.089	-22,2%	1,1%	→ 37.788	0,0%	2,2%	AENA
B	Bèlgica	↘ 3.163	-4,6%	0,3%	↗ 12.706	21,3%	0,7%	AENA
NL	Holanda	↘ 2.459	-16,5%	0,3%	↗ 12.480	15,1%	0,7%	AENA
CH	Suïssa	↘ 12.794	-29,5%	1,3%	↘ 24.677	-20,6%	1,4%	AENA
S	Suècia	↘ 9.938	-17,7%	1,0%	↘ 21.454	-16,4%	1,3%	AENA
X	Altres països	↘ 42.866	-7,6%	4,5%	↗ 86.634	9,7%	5,1%	AENA
E	Espanya – turistes	→ 233.540	0,6%	24,6%	↗ 365.397	12,7%	21,4%	CITTIB
⚓	Via marítima – turistes	↘ 45.335	-21,8%	4,8%	↗ 90.987	17,0%	5,3%	CITTIB
✈	Estrangers	↘ 3.425	-52,8%	0,4%	↘ 9.990	-14,1%	0,6%	CITTIB
E	Espanyols	↘ 41.910	-17,4%	4,4%	↗ 80.997	22,5%	4,7%	CITTIB
🌐	Total	↘ 951.182	-7,2%	100%	↗ 1.709.670	7,5%	100%	

El fet que la Setmana Santa caigués el mes d'abril en lloc del març, com fou el 2002, fa poc representativa la comparació dels primers trimestres d'ambdós anys. Per aquesta raó, i com ja es va fer en el butlletí del primer trimestre de 2002, l'anàlisi se centra en el comparatiu del primer quadrimestre. Tot i així, cal recordar que una Setmana Santa tardana és generalment millor per al sector turístic balear.

- Via aèria

Durant el primer quadrimestre quasi totes les nacionalitats presentaren taxes de variació positives. En destacà l'increment en el nombre de passatgers

amb procedència del Regne Unit (8,8%) i en el de turistes espanyols (12,7%). Per contra, continuà minvant el nombre de visitants alemanys (-12,9%).

En conjunt, el nombre total de passatgers arribats en vols internacionals i de turistes espanyols fou un 7,0% superior al registrat l'any 2002. Tot i així, cal recordar que les xifres assolides el darrer any representaren una disminució del 14,2% respecte del 2001.

- Via marítima

En destaca l'increment en el nombre de turistes espanyols, mentre que minvà el d'estrangers.

4.4.4. Turisme. Allotjament

- Pernotacions

Malgrat que la Setmana Santa hagi estat enguany més tardana, el nombre de pernoctacions minvà en el període de gener a abril. Aquesta disminució es concentrà en els establiments hotelers, tant pel que fa al turisme nacional com en l'internacional, mentre que tant els apartaments com els establiments de turisme rural registraren increments.

- Viatgers

Destacaren les disminucions en els totals de turistes allotjats a establiments hotelers, tant en turisme nacional com internacional.

- Estada mitjana

L'estada mitjana s'allargà, cosa que no ocorria en aquest període de l'any des del 1999. En els establiments hotelers, l'estada dels turistes nacionals en establiments hotelers arribà als 5,3 dies, un 27,3% més que el 2002, mentre que la de turistes internacionals fou de 6,8 dies.

	Establiments turístics	1r trimestre			Gener-abril				
Font: INE		Nombre	Variació	% sobre total	Nombre	Variació	% sobre total		
	Pernoctacions – Total	↘	3.516.375	-15,1%	100%	↘	6.438.603	-3,5%	100%
	Establiment hotelier	↘	3.281.253	-15,9%	93,3%	↘	5.856.080	-4,6%	91,0%
	Apartament turístic	→	206.339	-2,4%	5,9%	↗	532.284	8,5%	8,3%
	Turisme rural	↗	28.783	7,4%	0,8%	↗	50.239	14,8%	0,8%
	Càmping	→	0	0,0%	0,0%	→	0	0,0%	0,0%
	Viatgers – Total	↘	516.589	-22,4%	100%	↘	988.515	-11,8%	100%
	Establiment hotelier	↘	489.900	-23,3%	94,8%	↘	924.846	-12,9%	93,6%
	Apartament turístic	↗	19.092	3,9%	3,7%	↗	52.725	14,3%	5,3%
	Turisme rural	↘	7.597	-8,6%	1,5%	↘	10.944	-10,6%	1,1%
	Càmping	→	0	0,0%	0,0%	→	0	0,0%	0,0%
	Estada mitjana (dies)	↗	6,8	9,4%		↗	6,5	9,3%	
	Establiment hotelier	↗	6,7	9,6%		↗	6,3	9,5%	
	Apartament turístic	↘	10,8	-6,0%		↘	10,1	-5,1%	
	Turisme rural	↗	3,8	17,5%		↗	4,6	28,3%	
	Càmping	→	0,0	0,0%		→	0,0	0,0%	

E	Turisme internacional	4t trimestre			% sobre total	Gener-abril			% sobre total
	Font: INE	Nombre	Variació	Nombre		Variació			
	Pernotacions – total	↘	2.586.434	-19,7%	100%	↘	4.986.880	-3,9%	100%
	Establiment hotelier	↘	2.363.415	-21,1%	91,4%	↘	4.428.702	-5,2%	88,8%
	Apartament turístic	→	199.012	-1,2%	7,7%	↗	514.843	8,1%	10,3%
	Turisme rural	↘	24.007	-3,7%	0,9%	↗	43.335	7,9%	0,9%
	Càmping	→	0	0,0%	0,0%	→	0	0,0%	0,0%
	Viatgers – total	↘	343.413	-22,2%	100%	↘	711.896	-6,6%	100%
	Establiment hotelier	↘	320.459	-23,2%	93,3%	↘	654.070	-7,5%	91,9%
	Apartament turístic	↗	17.850	7,5%	5,2%	↗	49.816	14,2%	7,0%
	Turisme rural	↘	5.104	-31,4%	1,5%	↘	8.010	-25,6%	1,1%
	Càmping	→	0	0,0%	0,0%	→	0	0,0%	0,0%
	Estada mitjana (dies)	↗	7,5	3,2%		↗	7,0	2,8%	
	Establiment hotelier	↗	7,4	2,7%		↗	6,8	2,5%	
	Apartament turístic	↘	11,1	-8,1%		↘	10,3	-5,3%	
	Turisme rural	↗	4,7	40,4%		↗	5,4	45,1%	
	Càmping	→	0	0,0%		↘	0,0	0,0%	
E	Turisme nacional	4t trimestre			% sobre total	Gener a abril			% sobre total
	Font: INE	Nombre	Variació	Nombre		Variació			
	Pernotacions – total	→	929.938	1,0%	100%	↘	1.451.720	-2,3%	100%
	Establiment hotelier	→	917.836	1,1%	98,7%	↘	1.427.376	-2,7%	98,3%
	Apartament turístic	↘	7.327	-25,9%	0,8%	↗	17.441	25,0%	1,2%
	Turisme rural	↗	4.775	105,1%	0,5%	↗	6.903	70,0%	0,5%
	Càmping	→	0	0,0%	0,0%	→	0	0,0%	0,0%
	Viatgers – total	↘	173.176	-22,8%	100%	↘	276.618	-22,8%	100%
	Establiment hotelier	↘	169.441	-23,5%	97,8%	↘	270.776	-23,6%	97,9%
	Apartament turístic	↘	1.242	-29,9%	0,7%	↗	2.909	17,5%	1,1%
	Turisme rural	↗	2.493	184,3%	1,4%	↗	2.933	100,1%	1,1%
	Càmping	→	0	0,0%	0,0%	↘	0	0,0%	0,0%
	Estada mitjana (dies)	↗	5,4	30,8%		↗	5,2	26,6%	
	Establiment hotelier	↗	5,4	32,1%		↗	5,3	27,3%	
	Apartament turístic	↗	5,9	5,7%		↗	6,0	6,3%	
	Turisme rural	↘	1,9	-27,8%		↘	2,4	-15,0%	
	Càmping	→	0	0,0%		→	0	0,0%	

• Ocupació

El calendari de la Setmana Santa condicionà també l'evolució de l'ocupació en els establiments turístics, i se'n registraren menors taxes durant els mesos de febrer i març i una recuperació el mes d'abril.

Grau d'ocupació, en % Font: INE				
	gen.	Febr.	març	abr.
Establiment hotelier ¹	41,8	49,6	58,5	60,6
Diferència amb l'any 2002	2,5	-5,6	-4,5	9,0
Apartament turístic ¹	27,1	31,9	29,3	44,8
Diferència amb l'any 2002	-6,3	-4,9	-10,1	7,7
Turisme rural ¹	17,6	21,3	26,7	36,4
Diferència amb l'any 2002	5,9	-3,8	-7,7	1,5
Càmping ²				
Diferència amb l'any 2002				

1. Grau d'ocupació per places.
2. Grau d'ocupació per parcel·les.

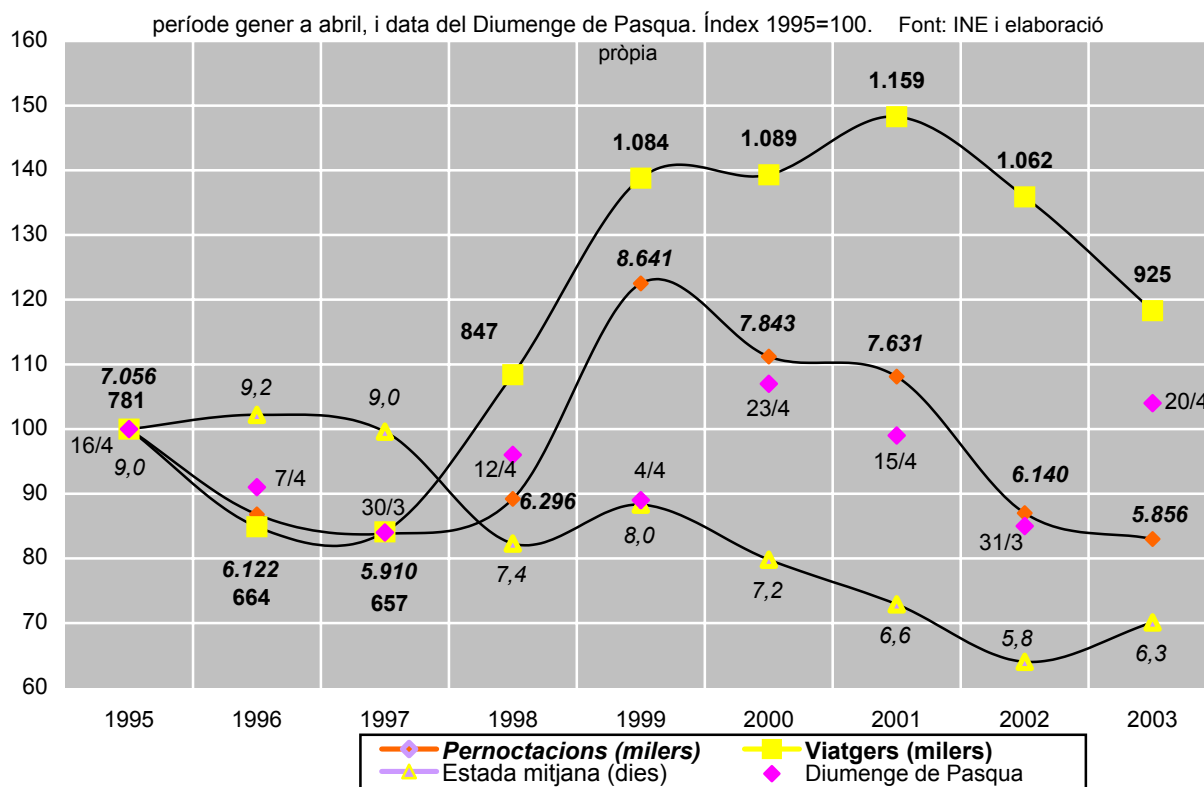
- Anàlisi gràfica

En el gràfic següent es mostra l'evolució dels establiments hotelers en els darrers nou anys.

L'allargament de l'estada ha evitat que el nombre de pernoctacions minvàs de forma paral·lela al del nombre de viatgers.

Tot i així, no es registra una recuperació respecte del nombre de pernoctacions registrat els anys 2001 i 2002, uns anys en què la data del Diumenge de Pasqua fou pròxima a la d'enguany.

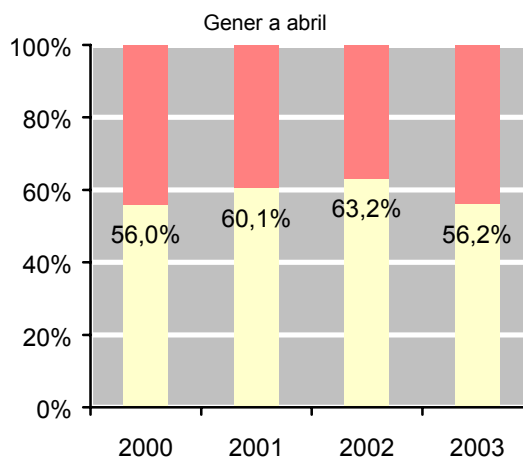
També es destaca que a causa de la progressiva reducció en la durada de l'estada, enguany s'assolí un nombre de pernoctacions similar al registrat el 1997, tot i que el total de viatgers fos un 40,8% major que aleshores.

De les dades exposades és patent que mentre el nombre de passatgers arribats per via aèria s'incrementà, el nombre de viatgers residents a l'estranger allotjats a establiments hotelers minvà. Com a resultat, el percentatge de passatgers de vols internacionals allotjats a establiments hotelers i apartaments turístics es reduí del 63,2% de l'any 2002 al 56,2% d'enguany. Deixant de banda els allotjats a establiments de turisme rural, que suposà només l'1,1% del total d'allotjats en establiments turístics, el 44,8% restant de passatgers de vols internacionals estaria format bàsicament per residents a les Illes, turisme residencial i turistes allotjats a l'oferta d'allotjament informal.

Percentatge de residents fora d'Espanya allotjats en hotels i apartaments sobre el nombre total de passatgers arribats en vols internacionals, període de gener a abril

Fonts: AENA, INE i elaboració pròpia.

4.4.5. Turisme. Ingressos i preus

- Ingressos hotelers

En el gràfic de la dreta es mostra l'evolució mensual del nou Índex d'ingressos hotelers de l'INE.

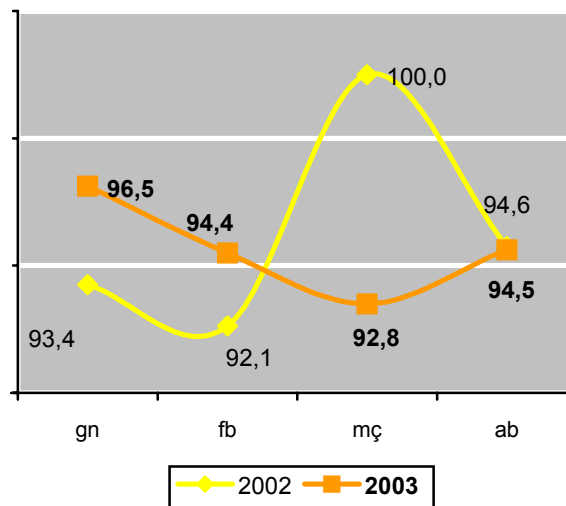
Tenint en compte el fet que la Setmana Santa caigué en març el 2002 i en abril el 2003, en destaca el fet que l'índex assolit l'abril del 2003 fos molt inferior al de març de 2002 i semblant al d'abril del mateix any.

- Preus hotelers

En el gràfic següent es mostra l'evolució dels preus hotelers des de la percepció del consumidor alemany durant els mesos de març i abril. En el cas de les Balears, es detecta un increment del diferencial de preus per sobre de les destinacions espanyoles més directament competidores fins a l'any 2001. De llavors ençà s'experimenta una estabilització dels preus des del punt de vista del consumidor alemany.

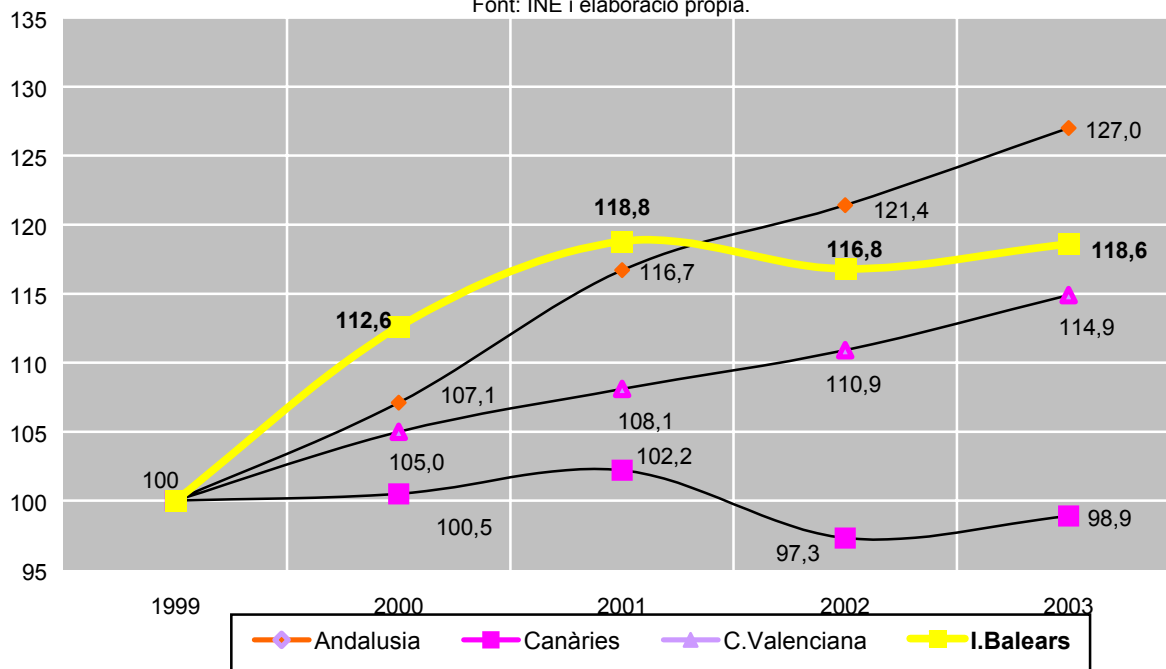
En el segon gràfic es mostra l'evolució dels preus hotelers des de la percepció del consumidor britànic, inclosa la variació de preus a causa de l'evolució en la cotització de la lliura amb relació a l'euro. A les Balears, l'enfortiment de la moneda britànica enfront de l'euro ha situat enguany els preus hotelers en lliures per sota dels registrats els darrers tres anys.

Índex d'ingressos hotelers
Comparació anys 2002 i 2003. Base 2002
Fonts: INE i elaboració pròpia

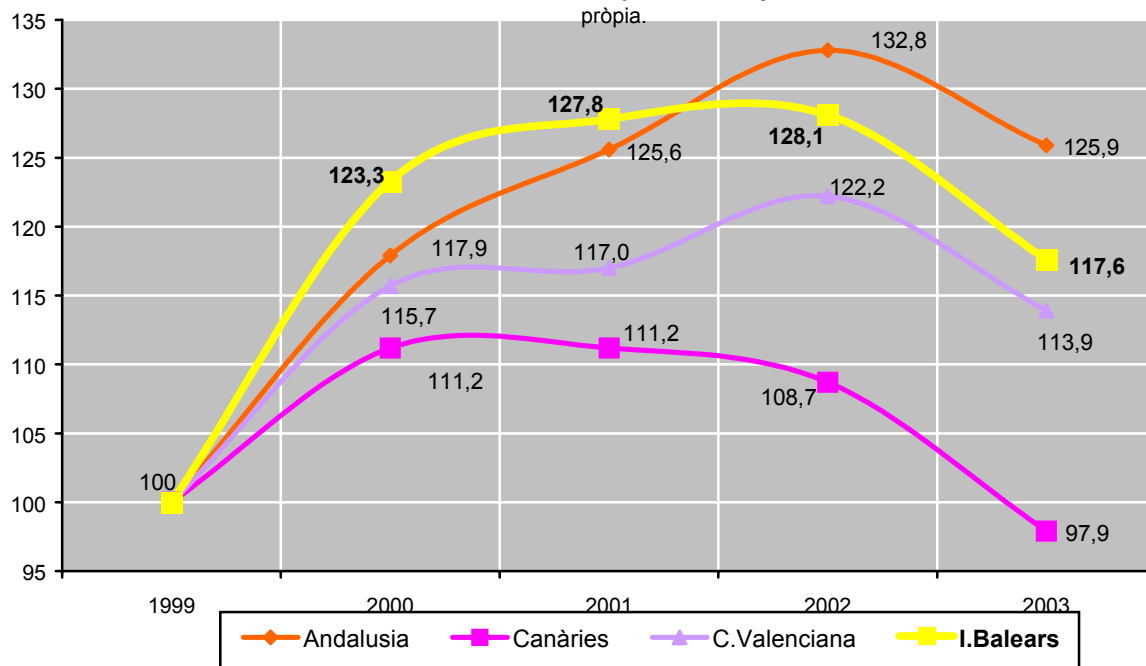

Evolució del diferencial de l'Índex de preus hotelers amb l'Índex harmonitzat de preus de consum d'Alemanya. Base 1999=100. Mitjana de març i abril.

Font: INE i elaboració pròpia.

Evolució del diferencial de l'Índex de preus hotelers amb l'Índex harmonitzat de preus de consum del Regne Unit, ajustat segons l'evolució del tipus de canvi lliura esterlina-euro. Base 1999=100. Mitjana de març i abril. Font: INE i elaboració pròpia.

- Preus d'hotels, cafès i restaurants

La nostra comunitat continua sent la destinació turística entre les analitzades en què més han augmentat els preus des del primer any de l'euro (1999).

Pel que fa a la taxa interanual, les Balears assoleixen la més alta d'entre les destinacions competidores

espanyoles analitzades. En destaca també l'efecte de l'enfortiment de la lliura enfront de l'euro, que fa que el diferencial sigui negatiu per a totes les destinacions de la taula. En el cas de Turquia, a més s'hi afegeix la pèrdua del valor de la lira turca enfront de la moneda única europea (-44,6% l'abril en taxa interanual).

	Variació en els preus d'hotels, cafès i restaurants - mes d'abril					
	Diferencial amb la taxa d'inflació dels països emissors de turisme			Diferencial amb la taxa d'inflació dels països emissors de turisme		
	Respecte a abril-1999	Alemanya	Regne Unit ¹	Respecte a abril-2002	Alemanya	Regne Unit ¹
Illes Balears	25,2%	19,0%	18,0%	5,0%	4,0%	-3,8%
Canàries	20,3%	14,1%	13,1%	3,5%	2,5%	-5,3%
Andalusia	21,2%	15,1%	14,0%	4,4%	3,4%	-4,4%
Comunitat Valenciana	18,4%	12,2%	11,2%	3,9%	2,9%	-4,9%
Portugal	18,3%	12,1%	11,1%	5,4%	4,4%	-3,4%
Itàlia	15,9%	9,7%	8,7%	3,9%	2,9%	-4,9%
Grècia ¹	14,3%	8,1%	7,1%	5,1%	4,1%	-3,7%
Xipre ¹	n.d.			5,1%	4,1%	-3,7%
Turquia ¹	n.d.			-9,8%	-10,8%	-18,6%

Variació en els preus d'hotels, cafès i restaurants. Per a les comunitats autònomes espanyoles, índex de preus de consum. Per als països de la Unió Europea, índex harmonitzat de preus de consum. Per a Xipre i Turquia, índex segons instituts nacionals d'estadística.

1. En el cas dels països no membres de la Unió Monetària Europea, i de Grècia per al període 1999-2000, ajustat a l'evolució del tipus de canvi de l'euro amb la moneda local.

Fonts: INE, Eurostat i serveis estadístics nacionals de Xipre i Turquia.

4.4.6. Turisme. Comparatiu amb altres destinacions competidores

Durant els primers quatre mesos de l'any es detecta una recuperació del nombre de turistes en totes les destinacions competidores analitzades, excepte en aquelles on han pogut influir més els efectes del conflicte al Golf Pèrsic, com és el cas de Turquia, Tunísia i Xipre.

Per origen dels visitants, continua l'apatia en l'evolució del turisme alemany, mentre que el mercat britànic es mostra més dinàmic.

Nombre de turistes	1r trimestre			Gener-abril			
Total		Nombre	Variació		Nombre	Variació	Font
Illes Balears ¹	↘	722.842	-12,1%	↗	1.375.908	5,2%	CITTIB
Canàries	→	2.936.941	1,1%	↗	3.850.518	3,5%	Frontur
Andalusia	→	1.285.600	-0,9%	→	1.955.682	1,0%	Frontur
C.Valenciana	→	826.338	0,4%	↗	1.259.758	5,5%	Frontur
Turquia ²		n.d.		↘	1.313.386	-16,9%	IETurquia
Tunísia ³	↘	803.500	-8,3%	↘	1.176.100	-8,3%	IETunisia
Malta	↘	170.173	-3,2%	↗	272.914	2,2%	IEMalta
Xipre	↘	229.136	-13,4%	↘	399.027	-10,4%	IEXipre
Amb procedència d'Alemanya							
Illes Balears ¹	↘	272.521	-20,3%	→	509.210	-0,4%	CITTIB
Espanya (conjunt)	↘	1.780.279	-7,6%	→	2.642.758	-0,1%	Frontur
Malta	↘	25.176	-6,2%	→	39.986	0,7%	IEMalta
Xipre	↘	22.330	-34,6%	↘	32.980	-34,3%	IEXipre
Amb procedència del Regne Unit							
Illes Balears ¹	↗	140.916	4,3%	↗	305.933	17,6%	CITTIB
Espanya (conjunt)	↗	2.496.031	12,7%	↗	3.641.147	16,8%	Frontur
Malta	↗	75.422	7,2%	↗	113.292	9,1%	IEMalta
Xipre	↘	130.660	-7,2%	→	228.430	0,7%	IEXipre

1. Turistes per via aèria.
2. Passatgers per via aèria.
3. No-residents entrats al país.
- n. d. No disponible.

4.5. Consum i inversió

4.5.1. Consum

Evolució i perspectives del consum

Taxes de variació interanual
a preus constants (en %)

Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

	2001	2002	2003
		Avanç	Previsió
Consum privat dels residents	1,3	0,8	1,3

L'índex confiança dels consumidors es mou dins un marge estable. Mentre que el percentatge de les llars de les Balears que arriba a la fi del mes sense dificultat ha augmentat un 13,1% respecte de l'any 2002.

L'índex de vendes al detall minva lleugerament, mentre que la matriculació de turismes cau de forma destacada per segon any consecutiu.

Tot i la disminució en la confiança dels consumidors, continuà augmentant la despesa privada dels residents. Des de l'any 2000, aquesta no ha deixat de créixer, i passà de 1.838 € l'any 2000 fins a 2.025 el 2003.

Indicadors de consum	1r trimestre		Acumulat any		Font
		Nombre Variació		Nombre Variació	
Despesa privada per persona, €	↗	2.025,78 7,7%	↗	2.025,78 7,7%	INE
Despesa en alimentació, begudes i tabac, €	↗	362,27 13,5%	↗	362,27 13,5%	INE
Resta de la despesa, €	↗	1.663,51 6,5%	↗	1.663,51 6,5%	INE
Confiança dels consumidors ¹	→	42,8% 0,5%			INE
Llars sense dificultats per arribar a la fi del mes ²	↗	49,6% 13,1%			INE
Índex de vendes al detall	↘	84,5 -2,4%	↘	84,5 -2,4%	INE
Facturació elèctrica usos domèstics (MWh)	↗	488.608 7,0%	↗	488.608 7,0%	Gesa-Endesa
Vendes de benzina (milers de litres)	↗	79.218 6,5%	↗	79.218 6,5%	CLH
Matriculació de turismes	↘	10.476 -38,2%	↘	10.476 -38,2%	DGT

1. Enquesta contínua de pressuposts familiars: percentatge de les llars que consideren que el moment actual és adient per dur a terme compres importants, excloses les compres d'habitatge, més llars que consideren que el moment actual no és ni adient ni dolent.
2. Enquesta contínua de pressuposts familiars: percentatge de les llars que no tenen dificultats per arribar a la fi del mes d'acord amb els seus ingressos nets mensuals.

4.5.2. Inversió

Evolució i perspectives de la inversió			
Taxes de variació interanual a preus constants (en %)			
Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts			
	2001	2002	2003
		Avanç	Previsió
Formació bruta de capital fix	5,2	-0,8	0,2

Malgrat que es continuï registrant cert dinamisme en la inversió empresarial, el fort pes de la construcció en aquesta variable i el seu alentiment fan preveure una baixa taxa de creixement durant el 2003.

Durant el primer trimestre del 2003 augmentaren tant el nombre de noves societats (4,8%) com el seu capital total (55,6%).

La reducció continuada del tipus d'interès hipotecari i l'augment del preu d'adquisició d'habitatge feren que l'import constituït de noves hipoteques augmentàs. Més de la meitat d'aquestes hipoteques es constituïren sobre finques urbanes i rústiques, xifra que augmentà fins a 800.292 milers d'euros. Les hipoteques constituïdes sobre projectes d'habitatge disminuïren un 68,9% respecte del 2002, per causa de la reducció en el nombre d'habitatges visats en el Col·legi d'Arquitectes de les Illes Balears.

La matriculació de camions es reduí un 15,3%.

Indicadors d'inversió	1r trimestre		Acumulat any		Font
		Nombre Variació		Nombre Variació	
Variació en el capital de les societats mercantils (milers d'euros) ¹	↗	321.738 27,6%	↗	321.738 27,6%	INE
Capital de noves societats mercantils (milers d'euros)	↗	74.708 55,6%	↗	74.708 55,6%	INE
Creació neta de societats mercantils ²	↗	846 4,8%	↗	846 4,8%	INE
Empreses en règim general SS ³	→	33.649 1,5%	→	33.649 1,5%	MTAS
Matriculació de camions	↘	1.293 -15,3%	↘	1.293 -15,3%	DGT
Noves hipoteques (milers d'euros)					
Sobre finques urbanes i rústiques	↗	800.292 3,4%	↗	800.292 3,4%	INE
Sobre habitatges construïts	↗	522.028 18,4%	↗	522.028 18,4%	INE
Sobre projectes d'habitatge	↘	38.311 -68,9%	↘	38.311 -68,9%	INE
Sobre solars urbans	↗	49.255 35,5%	↗	49.255 35,5%	INE
Nombre de noves hipoteques sobre habitatges construïts	↗	5.374 10,9%	↗	5.374 10,9%	INE

1. Capital de noves societats, més ampliacions de capital, menys reduccions de capital.
2. Noves societats menys societats dissoltes.
3. Amb centre de treball a les Balears. Inclou règim especial del carbó.

4.5.3. Crèdit i estalvi

La combinació d'uns preus en alça en el sector immobiliari i els reduïts tipus d'interès, entre d'altres motius, fomentaren l'augment dels crèdits.

Cal destacar l'augment dels dipòsits en institucions de crèdit i estalvi. Aquest augment es va veure afavorit, fonamentalment, per un increment en el percentatge de

les llars que pogueren estalviar el temps que la confiança del consumidor restà estable.

La incertesa sobre l'evolució de la conjuntura s'està allargant més del que es preveia, la qual cosa ha significat una major precaució per part dels inversors.

Crèdit i estalvi	1r trimestre		Acumulat any		Font
	Nombre	Variació	Nombre	Variació	
Crèdits de bancs, caixes i cooperatives d'estalvis (milions d'euros) – Per acumulat, mitjana de l'any	↗ 18.504	14,6%	↗ 18.504	14,6%	BE
Dipòsits en bancs, caixes i cooperatives de crèdit (milions d'euros) – Per acumulat, mitjana de l'any	↗ 11.820	5,6%	↗ 11.820	5,6%	BE
Percentatge de les llars que poden estalviar ¹	↗ 43,7%	5,1%			INE

1. Enquesta de pressuposts familiars: percentatge de les llars que poden estalviar d'acord amb el seu nivell d'ingressos i de despeses.

4.6. Preus

El març registrà una taxa interanual d'inflació del 3,6%, la qual cosa representa un 0,9% menys que la del desembre. El diferencial amb la taxa del conjunt del país continuà sent del 0,5%, mentre que amb la Unió Europea es reduí un punt.

Destaca especialment la reducció en la taxa de la inflació subjacent –índex general sense aliments no elaborats ni productes energètics–, que passa del 7,0% el desembre al 3,9% el març. Tot i així, la taxa de la

inflació subjacent continua sent superior a la de l'índex general.

Com que la implantació de l'euro com a única unitat de pagament tingué lloc el març de 2002, és previsible que desapareguin a curt termini les tensions inflacionistes causades per l'arrodoniment dels preus.

Per altra banda, la contenció dels preus del petroli durant el conflicte bèl·lic a l'Iraq i la depreciaió del dòlar contribuïren a més estabilitat en els preus.

Inflació: taxa de variació interanual dels índexs de preus de consum, en percentatge				
Font: INE				
	Balears, març	Diferencial amb el conjunt d'Espanya ¹	Diferencial amb el conjunt de la Unió Europea ²	Aportació de cada grup a l'IPC
Índex general	3,6	0,5	1,2	
Aliments i begudes no alcohòliques	4,7	0,4	3,1	0,9
Begudes alcohòliques i tabac	3,4	-0,3	-2,2	0,1
Vestit i calçat	5,0	2,1	3,9	0,5
Habitatge	3,9	1,6	0,8	0,4
Parament de la llar	1,7	-0,2	0,4	0,1
Medicina	3,3	0,2	0,8	0,1
Transport	1,4	0,0	2,7	0,2
Comunicacions	-3,2	-0,2	-2,5	-0,1
Oci i cultura	2,7	-0,7	2,5	0,2
Ensenyament	4,4	0,8	0,8	0,1
Hotels, cafès i restaurants	6,3	0,9	3,0	0,7
Altres	4,9	0,6	2,0	0,4
Índex general sense aliments no elaborats ni productes energètics	3,9	0,4		

1. Índex de preus de consum (IPC).

2. Índex harmonitzat de preus de consum (IHPC).

Pel que fa als elements que més incidència tingueren sobre la taxa d'inflació interanual, en destacam:

✓ Aliments.

Aportà un 0,9% a la taxa de variació de l'índex general.

Continua patent l'efecte de l'arrodoniment dels preus amb l'entrada en circulació de l'euro, especialment pel que fa al *pa*, la *fruita fresca* i els *llegums i hortalisses frescs*.

La recuperació de la confiança dels consumidors en la *carn de boví* contribuï a la recuperació del seu preu, en detriment de les alternatives *carn de porcí* i *carn d'aus*.

✓ Vestit i calçat.

Aportà un 0,5% a la taxa interanual d'inflació, i en destaca l'increment del 8,5% de l'epígraf *vestit de dona*.

✓ Habitatge.

L'augment del preu de l'habitatge repercutí en el preu del *lloguer de l'habitatge*, que cresqué a una taxa del 4,8%.

En destaca també l'increment dels costos de *conservació de l'habitatge i altres despeses*. Es tracta de serveis que es troben aïllats de la competència internacional, a diferència de la majoria de béns, i que per tant és un mercat que presenta més rigidesa.

✓ Hotels, cafès i restaurants.

Com en butlletins anteriors, destacam l'efecte de l'arrodoniment dels preus en el sector de *restaurants, bars i cafès*, que amb una taxa de variació del 6,4% aportà sis dècimes a la taxa de variació de l'índex general de preus de consum.

El comportament dels preus dels *hotels* ha estat analitzat en l'apartat 4.4.5. *Turisme. Preus*.

IPC Balears ¹ , març 2003, en percentatge – Subgrups i rúbriques amb major incidència		
	Aportació a l'IPC ¹	Taxa interanual març 2003
Aliments i begudes no alcohòliques	0,9	4,7
Aliments	0,93	5,0
Pa	0,16	10,6
Carn de boví	0,15	18,5
Carn de porcí	-0,12	-13,8
Carn d'aus	-0,10	-11,9
Fruita fresca	0,22	16,7
Llegums i hortalisses frescs	0,18	19,6
Begudes alcohòliques i tabac	0,1	3,4
Tabac	0,12	5,2
Vestit i calçat	0,5	5,0
Vestit de dona	0,29	8,7
Habitatge	0,4	3,9
Lloguer de l'habitatge	0,12	4,8
Calefacció, enllumenat i altres serveis	0,10	2,2
Conservació de l'habitatge i altres despeses	0,19	5,5
Parament de la llar	0,1	1,7
Medicina	0,1	3,3
Serveis mèdics i similars	0,14	5,2
Transport	0,2	1,4
Vehicles	0,11	1,4
Serveis de transport	0,11	9,1
Comunicacions	-0,1	-3,2
Medicina	0,1	3,3
Oci i cultura	0,2	2,7
Viatge organitzat	0,13	13,5
Ensenyament	0,1	4,4
Hotels, cafès i restaurants	0,7	6,3
Restaurants, bars i cafeteries	0,64	6,4
Altres béns i serveis	0,4	4,9
Béns i serveis per a la cura personal	0,13	4,3
Assegurances	0,22	5,5

1. Per als subgrups i les rúbriques només assenyalats quan l'aportació és superior al 0,1%, tant positiva com negativa.

5. Mallorca

Evolució de Mallorca

Taxes de variació interanual en cicle tendència del PIB a preus constants (en %)

Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

2001					2002					2003	
per trimestres					per trimestres					any	
I	II	III	IV	any	I	II	III	IV (e)	any (e)	I (a)	any (p)
3,6	3,3	3,3	3,1	3,3	1,0	0,8	0,5	0,5	0,7	0,6	1,1

p: previsió

e: estimació

a: avanç

Continuà l'atonía en l'activitat i se situà el creixement del PIB el primer trimestre de l'any en el 0,6%, la mateixa taxa que l'observada en el període anterior.

Per al conjunt de l'any, tot i esperant la lleugera recuperació de les economies europees i de l'afluència turística, s'estima que el creixement serà de l'1,1%.

La facturació elèctrica per a usos no domèstics augmentà un 6,7%, així com les vendes de gasoli A i B.

Es registrà també una disminució de l'activitat constructora, tal com es desprèn de les dades de projectes i d'habitatges visats.

Pel que fa a la reducció en el total de vehicles matriculats, un -30,4%, cal esmentar tres causes principals: les perspectives d'una temporada turística fluixa, que reduí el nombre de nous vehicles de lloguer; la matriculació fora de les Balears de vehicles de lloguer per les millors condicions fiscals i una major cautela de consumidors i empreses davant del clima d'incertesa.

Mallorca		1r trimestre		Acumulat any		Font
Indicadors d'activitat		Nombre	Variació	Nombre	Variació	
	Facturació elèctrica, usos no domèstics (MWh)	↗	460.296 6,7%	↗	460.296 6,7%	Gesa-Endesa
	Venda de gasoli A (milers de litres)	↗	64.714 6,6%	↗	64.714 6,6%	CLH
	Venda de gasoli B (milers de litres)	↗	15.839 27,4%	↗	15.839 27,4%	CLH
	Col·legi d'Arquitectes: projectes visats ¹	↘	1.572 -6,1%	↘	1.572 -6,1%	COAB
	Col·legi d'Arquitectes: habitatges visats ¹	↘	1.234 -64,1%	↘	1.234 -64,1%	COAB
	Col·legi d'Arquitectes: habitatges per projecte ¹	↘	0,78 -61,8%	↘	0,78 -61,8%	COAB
Indicadors de consum						
	Facturació elèctrica, usos domèstics (MWh)	↗	385.499 7,2%	↗	385.499 7,2%	Gesa-Endesa
	Consum de benzina (milers de litres)	↗	63.652 7,9%	↗	63.652 7,9%	CLH
	Vehicles matriculats	↘	11.537 -30,4%	↘	11.537 -30,4%	DP Trànsit

1. Excepte turístics i industrials.

El trànsit de mercaderies augmentà el primer trimestre, tot i la disminució en el trànsit aeri de passatgers i la menor exportació de calçat.

Mallorca		1r trimestre		Acumulat any		Font
Transport aeri		Nombre	Variació	Nombre	Variació	
	Passatgers arribats a l'aeroport ¹	↘	858.426 -6,7%	↗	1.490.907 6,1%	AENA
	Transport de mercaderies, quilograms	↗	4.148.191 4,9%	↗	4.148.191 4,9%	AENA
	Vendes de querosè, quilolitres	↗	55.717 5,1%	↗	55.717 5,1%	CLH

1. Per l'acumulat de l'any, dada per al període de gener a abril.

El moviment total de visitants arribats per via aèria i marítima augmentà durant el primer trimestre un 6,1%. El nombre de persones arribades per via aèria arribà a quasi 1.500.000, amb un creixement del 6,1% respecte del mateix període de l'any anterior. Aquesta via representa el 96,6% del total d'entrades. L'augment

fou causat principalment per l'arribada de visitants internacionals per via aèria.

Els passatgers arribats per via marítima representaren el 3,4% del total d'entrades. El nombre de visitants que utilitzaren aquesta via arribà fins a uns 52.000, dels quals el 93% eren espanyols.

Passatgers/turistes arribats a Mallorca	1r trimestre				Gener a abril			Font
	Nombre	Variació	% sobre total		Nombre	Variació	% sobre total	
➔ Via aèria	↘ 858.426	-6,7%	97,0%	↗	1.490.907	6,1%	96,6%	
✈ Vols internacionals – passatgers	↘ 661.625	-6,9%	74,7%	↗	1.185.789	6,1%	76,9%	AENA
UK Regne Unit	➔ 150.421	-1,6%	17,0%	↗	300.273	8,3%	19,5%	AENA
D Alemanya	↘ 424.484	-7,1%	47,9%	↗	687.336	6,3%	44,5%	AENA
I Itàlia	↘ 5.596	-7,3%	0,6%	↗	13.563	27,6%	0,9%	AENA
F França	↘ 10.080	-20,9%	1,1%	↗	31.648	4,6%	2,1%	AENA
B Bèlgica	↗ 3.163	8,9%	0,4%	↗	11.417	27,9%	0,7%	AENA
NL Holanda	↘ 2.459	-16,5%	0,3%	↗	10.724	9,0%	0,7%	AENA
CH Suïssa	↘ 12.784	-29,1%	1,4%	↘	24.408	-20,2%	1,6%	AENA
S Suècia	↘ 9.938	-17,7%	1,1%	↘	21.168	-15,1%	1,4%	AENA
X Altres estrangers	↘ 42.700	-7,9%	4,8%	↗	85.252	9,4%	5,5%	AENA
E Espanya – turistes	↘ 196.801	-6,0%	22,2%	↗	305.118	6,0%	19,8%	CITTIB
🚢 Via marítima – turistes	↘ 26.865	-26,6%	3,0%	↗	52.006	7,6%	3,4%	CITTIB
✈ Estrangers	↘ 1.445	-17,6%	0,2%	↗	3.692	10,1%	0,2%	CITTIB
E Espanyols	↘ 25.420	-27,1%	2,9%	↗	48.314	7,4%	3,1%	CITTIB
🌐 Total	↘ 885.291	-7,5%	100%	↗	1.542.913	6,1%	100 %	

Mallorca – Establiments hotelers		1r trimestre				Gener a abril		
Font: INE		Nombre	Variació	% sobre total		Nombre	Variació	% sobre total
🏠 Total pernoctacions	↘	3.103.524	-15,2%	100,0%	↘	5.540.769	-4,0%	100,0%
✈ Turisme internacional	↘	2.334.815	-21,1%	75,2%	↘	4.339.572	-5,8%	70,1%
E Turisme nacional	↗	768.709	9,8%	24,8%	↗	1.201.197	3,4%	29,9%
👤 Total viatgers	↘	447.171	-22,8%	100,0%	↘	850.208	-12,3%	100,0%
✈ Turisme internacional	↘	313.477	-23,3%	78,3%	↘	633.287	-8,3%	74,5%
E Turisme nacional	↘	133.694	-21,6%	21,7%	↘	216.921	-22,3%	25,5%
📅 Estada mitjana (dies)	↗	6,9	9,8%		↗	6,5	9,5%	
✈ Turisme internacional	↗	7,4	2,8%		↗	6,9	2,7%	
E Turisme nacional	↗	5,7	40,1%		↗	5,5	33,1%	

Tot i la major aflluència de visitants durant el primer quadrimestre, els establiments hotelers registraren un menor nombre de visitants (-12,3%), encara que amb una estada mitjana més llarga que l'any precedent. Tot i així, el nombre de pernoctacions es reduí un 4,0%, amb un menor nombre en les pernoctacions dels turistes internacionals i un increment en les de turistes espanyols.

Grau d'ocupació per places, en %			
Font: INE			
	gen.	feb.	mar.
Establiment hotelier ¹	42,0	49,9	58,6
Diferència amb l'any 2001	-6,4	-7,8	-0,3

1. Grau d'ocupació per places.

El nombre d'afiliats a la Seguretat Social fou un -0,7% inferior al registrat un any abans. Aquest lleuger decrement es registrà principalment en el sector de serveis.

Pel que fa a la contractació augmentaren tant el nombre de contractes constituïts per a temps indefinit (20,6%) com per a durada determinada (17,5%).

Mallorca	1r trimestre			Acumulat any			Font
Mercat de treball		Nombre	Variació		Nombre	Variació	
Població activa (mitjana) ¹	↗	322.543	2,2%	→	322.543	1,6%	TTSS-SOIB
Ocupats (afiliats a la Seguretat Social, mitjana)	→	294.765	-0,7%	→	294.765	-0,7%	TTSS
Aturats registrats (mitjana)	↗	27.778	14,9%	↗	27.778	14,9%	SOIB
Taxa d'atur registrat (mitjana)		5,5%	1,0%		5,5%	0,8%	TTSS-SOIB
Aportació per sectors a la taxa d'atur ²							
Agricultura i pesca		0,04%	0,0%		0,04%	0,0%	TTSS-SOIB
Indústria i energia		0,3%	-0,1%		0,3%	-0,1%	TTSS-SOIB
Construcció		0,6%	0,0%		0,6%	0,0%	TTSS-SOIB
Serveis		4,6%	-0,9%		4,6%	-0,9%	TTSS-SOIB
Contractes per temps indefinit	↗	8.754	20,6%	↗	8.754	20,6%	SOIB
...a temps complet	↗	5.644	19,0%	↗	5.644	19,0%	SOIB
...a temps parcial	↗	3.110	23,7%	↗	3.110	23,7%	SOIB
Contractes amb durada determinada	↗	58.361	17,5%	↗	58.361	17,5%	SOIB
...a temps complet	↗	46.098	12,5%	↗	46.098	12,5%	SOIB
...a temps parcial	↗	12.263	40,9%	↗	12.263	40,9%	SOIB
Contractes formatius	↗	528	9,3%	↗	528	9,3%	SOIB

1. Afiliats a la Seguretat Social i aturats registrats.

2. Nombre d'aturats registrats del sector sobre el total de la població activa. Els percentatges de variació reflecteixen la incidència del sector sobre la variació de la taxa d'atur total.

6. Menorca

Evolució de Menorca

Taxes de variació interanual en cicle tendència del PIB a preus constants (en %)

Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

2001					2002					2003	
per trimestres					per trimestres					any	
I	II	III	IV	any	I	II	III	IV (e)	any (e)	I (a)	any (p)
3,5	3,2	3,5	2,7	3,2	0,7	1,9	1,5	1,9	1,5	1,0	1,1

p: previsió

e: estimació

a: avanç

L'economia menorquina tornà a mostrar-se com la més dinàmica de l'arxipèlag, tot i que ha reduït el ritme de

creixement. Per al conjunt de l'any s'estima una taxa de creixement entorn a la de l'any anterior.

La facturació elèctrica per a usos no domèstics registrà una taxa de variació positiva del 7,9%, respecte de l'any 2002, creixement similar al registrat en les vendes de gasoli A.

El nombre de projectes visats al Col·legi d'Arquitectes, augmentà, així com d'habitatges visats. En aquest sentit, cal destacar l'aprovació del Pla Territorial Insular, cosa que permetrà continuar l'activitat dins un marc legal estable.

Menorca		1r trimestre		Acumulat any		Font
Indicadors d'activitat		Nombre	Variació	Nombre	Variació	
	Facturació elèctrica, usos no domèstics (MWh)	↗	41.951 7,9%	↗	41.951 7,9%	Gesa-Endesa
	Venda de gasoli A (milers de litres)	↗	4.406 7,8%	↗	4.406 7,8%	CLH
	Venda de gasoli B (milers de litres)	→	1.272 -1,5%	→	1.272 -1,5%	CLH
	Col·legi d'Arquitectes: projectes visats ¹	↗	336 4,7%	↗	336 4,7%	COAB
	Col·legi d'Arquitectes: habitatges visats ¹	↗	296 1,7%	↗	296 1,7%	COAB
	Col·legi d'Arquitectes: habitatges per projecte ¹	↘	0,88 -2,8%	↘	0,88 -2,8%	COAB
Indicadors de consum						
	Facturació elèctrica, usos domèstics (MWh)	↗	48.835 11,2%	↗	48.835 11,2%	Gesa-Endesa
	Consum de benzina (milers de litres)	→	6.152 -0,2%	→	6.152 -0,2%	CLH
	Vehicles matriculats	↘	706 -27,7%	↘	706 -27,7%	DP Trànsit

1. Excepte turístics i industrials.

Les dades corresponents al trànsit aeri registraren una evolució negativa durant el primer trimestre. Emperò el

mes d'abril, a l'inici de la pretemporada turística, es manifestà una certa recuperació.

Menorca		1r trimestre		Acumulat any		Font
Transport aeri		Nombre	Variació	Nombre	Variació	
Passatgers arribats a l'aeroport ¹		↘	24.254 -2,3%	↗	52.915 7,6%	AENA
Transport de mercaderies, quilograms		↘	704.769 -2,7%	↘	704.769 -2,7%	AENA
Vendes de querosè, quilolitres		↘	906 -11,0%	↘	906 -11,0%	CLH

1. Per l'acumulat de l'any, període de gener a abril.

Un 89,0% dels visitants que arriben a Menorca ho fa per via aèria, mentre que els arribats per via marítima representen un 11,0%.

El nombre de visitants que arribaren per via aèria cresqué un 7,6% respecte del 2002. Aquest increment té dos vessants: per una banda, la reducció en el nombre de passatgers en vols internacionals (-14,4%), procedents bàsicament del Regne Unit (-8,4%) i, per

una altra, l'augment en el nombre de turistes nacionals (34,0%).

El nombre de passatgers arribats per via marítima creixen de forma important (41,3%), encara que representin només l'11% del nombre total de visitants.

Com a resultat, el nombre total de visitants cresqué un 10,5%, arribà quasi a la xifra de 60.000.

Passatgers/turistes Arribats a Menorca		1r trimestre		% sobre total	Gener a abril		% sobre total	Font		
		Nombre	Variació		Nombre	Variació				
➔	Via aèria	↘	24.254	-2,3%	88,3%	↗	52.915	7,6%	89,0%	
✈	Vols internacionals – passatgers	↘	6.492	-34,4%	23,6%	↘	23.014	-14,4%	38,7%	AENA
UK	Regne Unit	↘	6.649	-27,8%	23,6%	↘	19.848	-8,4%	33,4%	AENA
D	Alemanya	↘	0	-100,0%	0,0%	↘	1.039	-64,4%	1,7%	AENA
I	Itàlia	➔	0	0,0%	0,0%	↗	837	19,9%	1,4%	AENA
F	França	➔	0	0,0%	0,0%	↗	64	6.300,0%	0,1%	AENA
B	Bèlgica	➔	0	0,0%	0,0%	↘	93	-59,4%	0,2%	AENA
NL	Holanda	➔	0	0,0%	0,0%	↗	692	101,2%	1,2%	AENA
CH	Suïssa	↗	3	100,0%	0,0%	↗	8	100,0%	0,0%	AENA
S	Suècia	➔	0	0,0%	0,0%	↘	286	-61,3%	0,5%	AENA
X	Altres estrangers	↘	0	-100,0%	0,0%	↘	147	-47,5%	0,2%	AENA
E	Espanya – turistes	↗	17.762	19,0%	64,7%	↗	29.901	34,0%	50,3%	CITTIB
⚓	Via marítima – turistes	↘	3.210	-16,6%	11,7%	↗	6.560	41,3%	11,0%	CITTIB
✈	Estrangers	↘	397	-52,7%	1,4%	↘	705	-37,6%	1,2%	CITTIB
E	Epanyols	↘	2.813	-6,6%	10,2%	↗	5.855	66,7%	9,8%	CITTIB
🌐	Total	↘	27.464	-4,2%	100,0%	↗	59.475	10,5%	100,0%	

En el primer trimestre de 2003 hi hagué una mitjana de 772 ocupats més que en el mateix període de 2002, la qual cosa suposa un creixement del 3,1%, mentre que la diferència en el nombre d'aturats registrats fou de 187 persones, amb una taxa de variació positiva del 7,5%. La xifra de persones actives arribà fins als 28.352.

El total de contractes registrats per temps indefinit arribà a 688, un 13,7% més que el total registrat el mateix període de l'any anterior. El nombre de contractes de durada determinada es mantingué estable.

Menorca	1r trimestre			Acumulat any			
Mercat de treball		Nombre	Variació		Nombre	Variació	Font
Població activa (mitjana) ^a	↗	28.352	3,7%	↗	28.352	6,5%	TTSS-SOIB
Ocupats (afiliats a la Seguretat Social, mitjana)	↗	25.668	3,1%	↗	25.668	3,1%	TTSS
Aturats registrats (mitjana)	↗	2.684	7,5%	↗	2.684	7,5%	SOIB
Taxa d'atur registrat (mitjana)		8,3%	0,6%		5,7%	0,5%	TTSS-SOIB
Aportació per sectors a la taxa d'atur ^b							
Agricultura i pesca		0,02%	0,0%		0,02%	0,0%	TTSS-SOIB
Indústria i energia		0,5%	-0,3%		0,5%	-0,3%	TTSS-SOIB
Construcció		0,4%	-0,2%		0,4%	-0,2%	TTSS-SOIB
Serveis		5,3%	-1,8%		5,3%	-1,8%	TTSS-SOIB
Contractes per temps indefinit	↗	688	13,7%	↗	688	13,7%	SOIB
...a temps complet	↗	446	21,2%	↗	446	21,2%	SOIB
...a temps parcial	↗	242	2,1%	↗	242	2,1%	SOIB
Contractes amb durada determinada	➡	3.342	0,6%	➡	3.342	0,6%	SOIB
...a temps complet	↘	2.692	-28,0%	↘	2.692	-28,0%	SOIB
...a temps parcial	↘	650	-2,1%	↘	650	-2,1%	SOIB
Contractes formatius	↗	60	36,4%	↗	60	36,4%	SOIB

a. Afiliats a la Seguretat Social i aturats registrats.

b. Nombre d'aturats registrats del sector sobre el total de la població activa. Els percentatges de variació reflecteixen la incidència del sector sobre la variació de la taxa d'atur total.

Evolució d'Eivissa i Formentera

Taxes de variació interanual en cicle tendència del PIB a preus constants (en %)

Font: Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

2001					2002					2003	
per trimestres					per trimestres					any	
I	II	III	IV	any	I	II	III	IV (e)	any (e)	I (a)	any (p)
3,2	3,0	2,9	2,6	2,9	1,5	0,5	0,8	0,6	0,9	0,7	0,9

p: previsió

e: estimació

a: avanç

L'activitat econòmica pitiüsa continuà patint els efectes de la demanda turística feble de l'any 2002. En el primer trimestre es registrà una taxa de creixement del

PIB del 0,7%. Tot i així, i confiant en la lleugera recuperació de l'economia europea i d'una major aflluència turística, es preveu que l'any pugui acabar amb un creixement entorn del 0,9%.

Els indicadors d'activitat mostraren taxes de creixement moderadament positives. En destacà l'increment en el nombre d'habitatges visats, tot i que en xifres absolutes modestes.

Quant als indicadors de consum, la facturació elèctrica per a usos domèstics i el consum de benzina es mantingueren estables. Mentre que el nombre de noves matriculacions, igual que a la resta de l'arxipèlag, minvà de forma acusada.

Pitiüses		1r trimestre		Acumulat any		Font
Indicadors d'activitat		Nombre	Variació	Nombre	Variació	
	Facturació elèctrica, usos no domèstics (MWh)	↗ 50.922	3,8%	↗ 50.922	3,8%	Gesa-Endesa
	Venda de gasoli A (milers de litres)	↗ 7.003	7,6%	↗ 7.003	7,6%	CLH
	Venda de gasoli B (milers de litres)	↗ 1.783	7,4%	↗ 1.783	7,4%	CLH
	Col·legi d'Arquitectes: projectes visats ¹	↗ 159	11,2%	↗ 159	11,2%	COAB
	Col·legi d'Arquitectes: habitatges visats ¹	↗ 361	31,8%	↗ 361	31,8%	COAB
	Col·legi d'Arquitectes: habitatges per projecte ¹	↗ 2,27	18,5%	↗ 2,27	18,5%	COAB
Indicadors de consum						
	Facturació elèctrica, usos domèstics (MWh)	→ 54.274	1,8%	→ 54.274	1,8%	Gesa-Endesa
	Consum de benzina (milers de litres)	→ 9.414	1,5%	→ 9.414	1,5%	CLH
	Vehicles matriculats	↘ 1.140	-28,4%	↘ 1.140	-28,4%	DP Trànsit

1. Excepte turístics i industrials.

Pitiüses		1r trimestre		Acumulat any		Font
Transport aeri		Nombre	Variació	Nombre	Variació	
	Passatgers arribats a l'aeroport d'Eivissa ¹	↘ 23.167	-34,6%	↗ 74.861	5,1%	AENA
	Transport de mercaderies, quilograms	↗ 672.307	3,2%	↗ 672.307	3,2%	AENA
	Vendes de querosè, quilolitres	↘ 1.430	-7,3%	↘ 1.430	-7,3%	CLH

1. Per l'acumulat de l'any, dades de gener a abril.

De gener a abril desembarcaren aproximadament uns 75 mil passatgers arribats per via aèria, un 5,1% més que l'any 2002.

El total de visitants arribats a les Pitiüses, tant per via aèria com per marítima, fou de 107.282, amb un creixement del 11,8% respecte de l'any 2002.

El nombre de passatgers arribats per via aèria cresqué un 5,1%, que representa un 69,8% del total de les arribades a l'illa. Les arribades procedents de vols internacionals es mantingueren estables. Aquesta estabilitat fou resultat, bàsicament, de l'important creixement del mercat britànic (85,2%) i de l'increment

en l'arribada de passatgers alemanys (-33,1%). Destacà també l'increment en el nombre de turistes espanyols (10,1%).

El moviment de passatgers via marítima també mostrà signes d'acceleració. Es registrà un creixement del 31,0% en el nombre de passatgers, a causa bàsicament de l'increment en el nombre de turistes espanyols.

En conjunt, el nombre total de passatgers de vols internacionals, turistes espanyols arribats per via aèria i passatgers arribats per via marítima fou superior (11,8%) al registrat durant el 2002.

Passatgers/turistes Arribats a les Pitiüses	1r trimestre			% sobre total	Gener a abril			% sobre Total	Font
	Nombre	Variació			Nombre	Variació			
✈ Via aèria	↘	23.167	-34,6%	60,3%	↗	74.861	5,1%	69,8%	
✈ Vols internacionals – passatgers	↘	4.190	-69,9%	10,4%	→	44.483	1,9%	41,5%	AENA
UK Regne Unit	↘	266	-75,2%	0,7%	↗	12.782	85,2%	11,9%	AENA
D Alemanya	↘	3.739	-69,1%	9,7%	↘	15.496	-33,1%	14,4%	AENA
I Itàlia	↘	3	-85,7%	0,0%	↗	6.373	70,7%	5,9%	AENA
F França	↘	9	-96,0%	0,0%	↘	6.076	-8,6%	5,7%	AENA
B Bèlgica	↘	0	-100,0%	0,0%	↘	1.196	-9,3%	1,1%	AENA
NL Holanda	→	0	0,0%	0,0%	↗	1.064	61,7%	1,0%	AENA
CH Suïssa	↘	7	-95,1%	0,0%	↘	261	-52,3%	0,2%	AENA
S Suècia	→	0	0,0%	0,0%	→	0	0,0%	0,0%	AENA
X Altres estrangers	↗	166	100,0%	0,5%	↗	1.235	75,4%	1,2%	AENA
E Espanya – turistes	↘	18.977	-11,6%	49,4%	↗	30.378	10,1%	28,3%	CITTIB
🚢 Via marítima – turistes	↘	15.260	-12,8%	39,7%	↗	32.421	31,0%	30,2%	CITTIB
✈ Estrangers	↘	1.583	-66,1%	4,1%	↘	5.593	-21,8%	5,2%	CITTIB
E Espanyols	↗	13.677	6,5%	35,6%	↗	26.828	52,5%	25,0%	CITTIB
🌐 Total	↘	38.427	-27,4%	100%	↗	107.282	11,8%	100%	

El primer trimestre el nombre mitjà de treballadors actius fou de 37.673 persones. La xifra d'afiliats a la Seguretat Social augmentà un 2,4%, mentre que el total d'aturats registrat a les Pitiüses augmentà un 4,7% i la taxa d'atur registrat se situà en el 10,9%, un 0,1% menys que en el quart trimestre de 2001. Destacà la lleugera reducció de la taxa de la branca de serveis.

El nombre de contractes per temps indefinit augmentà un 8,5%, mentre que els de durada determinada disminuïren un -11,0%. Cal esmentar també la major durada dels contractes per temps determinat, que es desprèn de l'augment en el nombre d'ocupats i de la reducció en el total de contractes d'aquest tipus.

Pitiüses	1r trimestre			Acumulat any			Font
Mercat de treball	Nombre	Variació		Nombre	Variació		
Població activa (mitjana) ^a	↗	37.673	4,1%	↗	37.673	3,1%	TTSS-SOIB
Ocupats (afiliats a la Seguretat Social, mitjana)	↗	32.862	2,4%	↗	32.862	2,4%	TTSS
Aturats registrats (mitjana)	↗	4.811	4,7%	↗	4.811	4,7%	SOIB
Taxa d'atur registrat (mitjana)		10,9%	-0,1%		7,1%	0,2%	TTSS-SOIB
Aportació per sectors a la taxa d'atur ^b							
Agricultura i pesca		0,03%	0,0%		0,03%	0,0%	TTSS-SOIB
Indústria i energia		0,3%	0,0%		0,3%	0,0%	TTSS-SOIB
Construcció		0,7%	-0,1%		0,7%	-0,1%	TTSS-SOIB
Serveis		7,6%	-2,4%		7,6%	-2,4%	TTSS-SOIB
Contractes per temps indefinit	↗	921	8,5%	↗	921	8,5%	SOIB
...a temps complet	↗	632	12,9%	↗	632	12,9%	SOIB
...a temps parcial	→	289	0,0%	→	289	0,0%	SOIB
Contractes amb durada determinada	↘	6.835	-11,0%	↘	6.835	-11,0%	SOIB
...a temps complet	↘	5.980	-11,6%	↘	5.980	-11,6%	SOIB
...a temps parcial	↘	855	-6,4%	↘	855	-6,4%	SOIB
Contractes formatius	→	51	10,9%	→	51	10,9%	SOIB

a. Afiliats a la Seguretat Social i aturats registrats.

b. Nombre d'aturats registrats del sector sobre el total de la població activa. Els percentatges de variació reflecteixen la incidència del sector sobre la variació de la taxa d'atur total.

Notes i abreviacions

Els percentatges de variació es refereixen a la diferència entre el període esmentat d'enguany i el mateix període de l'any passat, excepte quan es diu expressament una altra cosa.

n. d. No disponible.

BE: Banc d'Espanya

CEur: Comissió Europea.

CEHI: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, Govern de les Illes Balears.

FMI: Fons Monetari Internacional.

Frontur: Enquesta a les fronteres, Institut d'Estudis Turístics, Ministeri d'Economia.

MinFom: Ministeri de Foment.

Agraïments

Volem fer exprés el nostre agraïment a les següents institucions, organismes, empreses i entitats per les dades que ens han facilitat; la seva col·laboració ha estat imprescindible per a l'elaboració d'aquest informe:

AENA – Aeroport d'Eivissa.

AENA – Aeroport de Maó.

AENA – Aeroport de Palma.

Anàlisi Quantitativa Regional (AQR), Universitat de Barcelona.

Autoritat Portuària de les Balears (APB), Ministeri de Foment.

Banc d'Espanya (BE).

Butlletí estadístic, Ministeri de Foment.

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears (COAB).

Consell Superior de Cambres de Comerç d'Espanya.

Compañía Logística de Hidrocarburos (CLH), Palma.

Direcció General d'Aviació Civil, Ministeri de Foment.

Direcció General de Fons Comunitaris i Finançament Territorial, Ministeri d'Hisenda.

Direcció General de Trànsit (DGT), Ministeri d'Interior.

Direcció General d'Habitatge, Arquitectura i Urbanisme, Ministeri de Foment.

Direcció Provincial de Trànsit (DP Trànsit), Ministeri d'Interior.

Direcció Territorial de Comerç en les Illes Balears, Ministeri d'Economia.

Eurostat.

Estadístiques, Ministeri de Treball i Afers Socials (MTAS).

Gesa-Endesa.

Gesa-Gas.

CTTIB-Enturib, Conselleria de Turisme.

Institut d'Estudis Turístics, Ministeri d'Economia.

Institut Social de la Marina a les Illes Balears

(ISM), Ministeri de Treball i Afers Socials.

Direcció Provincial de Balears de l'Institut Nacional d'Ocupació (INEM), Ministeri de Treball i Afers Socials.

Institut Nacional d'Estadística (INE), Ministeri d'Economia.

Institut Estadístic d'Andalusia (IEA).

Institut Canari d'Estadística (ISTAC).

Servei Estadístic Nacional de Malta (IEMalta).

Servei Estadístic Nacional del Marroc (IEMarroc).

Institut Nacional d'Estadística de Portugal (INEPortugal).

Servei Estadístic Nacional de Tunísia (IETunísia).

Servei Estadístic Nacional de Turquia (IETurquia).

Servei Estadístic Nacional de Xipre (IEXipre).

Subdirecció General d'Estudis, Secretaria General Tècnica, Ministeri de Ciència i Tecnologia (MCYT).

Predicción y Coyuntura, SL (Predyco).

Agrupación de Fabricantes de Cemento de España (Oficemen).

Asociación de Empresas Constructoras de Ámbito Nacional (Seopan).

Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB), Conselleria de Treball i Formació.

TINSA.

Tresoreria Territorial de la Seguretat Social a les Illes Balears (TTSS), Ministeri de Treball i Afers Socials.